

Så bare kort til hr. Keld Albrechtsen: Det her støvsugerfartøj, som jeg kan se hr. Keld Albrechtsen ser for sit indre blik, vil aldrig blive en realitet, fordi vi jo hele tiden har kvoterne, som fiskeriet skal holde sig inden for, de kvoter, der bliver aftalt i samarbejde med de andre EU-lande. Så der vil simpelt hen ikke være mulighed for, at man bare kan tage på havet og fiske, hvad der er til rådighed.

Men endnu en gang tak for den velvillige behandling. Jeg håber, at vi inden 1. november vil kunne sætte punktum for en bekendtgørelse, som de fleste af os vil være tilfredse med.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 118: Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven. (Skærpelse af straffen for voldtægt, vold, uagtsomt manddrab, uagtsom betydelig legemsbeskadigelse, forsærlig fareforvoldelse, biltyveri, grov forstyrrelse af ro og orden, menneskesmugling og menneskehandel m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(FremSAT 26/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er unægtelig med udelt og helt udelt glæde, at vi i Venstres folketingsgruppe i dag giver støtte til justitsministerens forslag om forhøjede straffe for vold og voldtægt og andre forbrydelser af personfarlig karakter.

Det er jo et gammelt ønske fra Venstre og De Konservative, vi har selv fremsat forslag flere gange i opposition, og nu ser det endelig ud til, at politikken kan gennemføres.

Der har i forbindelse med andre voldspakker her i Folketinget været diskussioner om: Hvad er den rette måde at få straffene sat op på? Vi mener, at det er den rigtige måde, som vi har gjort det på her, helt klart og utvetydigt at sætte strafferammerne i vejret.

Der vil jo så altid været nogle, der spørger: Jamen hvad hjælper det, og bliver folk bedre af det? Ja, allerede fra Jyske Lov i 1241 siges det jo, at de, der ikke har kærlighed til retten, må altså lære, at uretten straffes.

Så det er såmænd ikke, fordi vi tror, at menneskeheden i al almindelighed bliver bedre af det, men vi har det helt grundlæggende synspunkt i Venstre, at straffeloven skal afspejle det til enhver tid værende samfundssyn. Og det er vores opfattelse, at det er samfundssynet i år 2001, at specielt de personlige krænkelse, krænkelse imod en andens legeme, hvad enten det nu er vold eller voldtægt eller de uagtsomme forbrydelser i trafikken, skal straffes højere, fordi den beskyttelsesinteresse, der ligger bag, altså offerets frihed og integritet og ære, betyder mere i dag end tidligere.

Jo friere et samfund, vi har, jo større frihed, borgerne i øvrigt har, jo mere frit kønnene omgås hinanden, jo større er krænkelsen også, når vold og ufrihed sættes ind. Det må samfundet sige klart og utvetydigt, og det er i straffeloven, at det skal afspejle sig. Og det er altså baggrunden for, at vi for en lang række forbrydelser har vurderet det sådan, at strafferammen skal sættes i vejret.

Derudover har vi naturligvis også til vejledning for domstolene anført de særlige momenter, som skal være af særlig skærpende betydning, når strafudmålingen skal fastsættes, nemlig at specielt voldtægtsforbrydelser naturligvis er endnu mere krænkende, når man bruger den overmagt, der ligger i, at man er flere om det, og at det naturligvis er langt grovere, jo yngre offeret er.

Kl. 15.50

Med hensyn til højere straffe for uagtsomt manddrab og de andre færdselsforbrydelser, hensynsløs kørsel med og uden spiritus og brugstyveri, har vi jo også lagt den personlige sikkerhed til grund.

Det er jo et spørgsmål om færdselssikkerhed, for det er i trafikken, at de fleste dræbes, og der

er i vore dage ikke nogen undskyldning for ikke at tage offentlige transportmidler eller taxa. Når vi også har taget brugstyveriet med, hænger det jo netop sammen med færdselssikkerheden, for vi ved, at mange af disse fuldkomne forrykte kørsler, der har medført, at flere på én gang dræbes, foregår i stjålne biler. Vi synes ganske enkelt, at det har været alt for billigt at stjæle en bil, og hele synet på brugstyveri af bil er et andet. Konsekvensen af den måde, man begår brugstyveri på i dag, er anderledes, end da straffeloven blev udarbejdet. Der er jo ingen, der i dag drømmer om at sætte bilen tilbage til ejeren, man behandler den, som om man har tilegnet sig den, som om det var éns egen.

Der har så været rejst spørgsmål i dagspressen, om domstolene vil rette sig efter det her. Ja, selvfølgelig vil de det, domstolene skal jo dømme efter loven, og det er sagt klart, at nu skal der dømmes inden for en helt anden strafferamme.

Men der er jo også hermed sagt, at de helt principielle ting i strafferetsplejen som bevisførelse og straffelovens regler om udmåling af straffen ændres der naturligvis ikke ved. Det er stadig væk domstolene, der efter en konkret vurdering udmåler de enkelte straffe i de enkelte sager, og det vil de naturligvis også gøre ud fra en lighedsbetragtning, sådan at de ikke fra den ene dag til den anden idømmer flere års fængsel mere. Vi ved godt, at der skal en indkørringsperiode til, at det her vil domstolene først køre ind sådan efter en vis proces.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, som jeg ved normalt er meget optaget af retssikkerhed og af ordentlig kvalitet i lovtilblivelsen, om Venstres ordfører finder det tilfredsstillende, at vi i dag behandler et lovforslag med temmelig principielle ændringer, og som i sin konsekvens, i og med at der kommer langt flere i fængsel, er et opgør med 30 års retspolitik, uden at vi har nået at se høringssvarene her inden førstebehandlingen?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Venstres ordfører sagde i sin ordførertale, at loven skulle afspejle samfundsudviklingen, samfundsstemningen, sådan omtrent hørte jeg det, og derfor vil jeg gerne spørge fru Birthe Rønn Hornbech, hvilken rolle lægdommere spiller i udmøntningen af straffens størrelse.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Vi vil altså også gerne i SF beklage os voldsomt over, at vi ikke har fået høringssvarene. Vi erkender, at vi burde have sagt det i går, for så var forslagene blevet taget af dagsordenen, for det er noget, vi fra ledelsen ser på med meget stor alvor. Jeg synes, at i denne her sag er det ganske grotesk, at vi nu står i en første behandling uden at kende den diskussion. Lad det være sagt som det første.

Så vil jeg godt spørge fru Birthe Rønn Hornbech, om det ikke har generet Venstre, at lovkvaliteten har fået sådan et gok, som den fik her, ved at man går i gang med det her, når det netop er noget af det, vi har lagt meget vægt på i lovkvalitetsdiskussionen.

Det andet spørgsmål drejer sig om straffen for biltyverier.

Jeg kunne have forstået det, hvis det havde været straffen for hastighedsforbrydelser, for det er vitterlig noget, der koster masser af menneskeliv, men jeg hører jo andre steder, at det tager Venstre lettere på. Man har oven i købet kasseret et justitsministerielt forslag, som ikke satte hastighederne tilstrækkeligt højt op på trods af alle, der fraråder det. Men at biltyverier skulle være alvorligere end hastighedsforbrydelser, det forstår jeg ikke.

Kl. 15.55

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg vil gerne sige, og det skal der ikke være nogen tvivl om, at min indstilling til, om høringssvar skal foreligge eller ej, er uændret. Selvfølgelig havde det været dejligt, om de høringssvar havde foreligget.

Hvis den tidligere statsminister havde udskrevet valg på et tidspunkt, f.eks. i sidste sommerferie, således at man havde fået et helt år til at udarbejde lovforslagene, havde vi jo også haft de høringssvar.

Vi har også selv være med til at lave de frister, der skal til, for at vi kan få en forsvarlig behandling tidsmæssigt her i Folketinget, og det vil sige, at lovforslagene skal fremsættes i ordentlig tid.

Denne regering har været i en svar situation, derom er der ikke nogen tvivl. Man kan tage sin kalender frem, og så kan man se det. Fru Elisabeth Arnold har jo i hvert fald prøvet at være i et regeringsparti i mange, mange år og ved, hvordan tingene foregår.

Så det er beklageligt, men det kan altså ikke lade sig gøre. Det er de vilkår, regeringen her i den første samling arbejder under, og det bliver så også de vilkår, Folketinget beklageligvis arbejder under.

Nu vil jeg sige, at det jo først og fremmest er den tidligere opposition og min egen person i Udvalget for Forretningsordenen, der overhovedet har sørget for, at det skulle blive en praksis og en aftale med ministrene, at vi fik lovudkast og høringssvar, for det er jo ikke noget, den tidligere regering i starten kunne gøre af sig selv, så jeg synes måske ikke, man skal begynde at være alt for hellig.

Det er klart, at domsmænd spiller en meget stor rolle for os, og det, som domsmænd jo henholder sig til, er den retspraksis, de bliver gjort bekendt med af den juridiske dommer. Det er den retspraksis, vi ønsker ændret, og den retspraksis kan nu engang kun ændres ved, at strafferammerne ændres.

Nu lyser den røde lampe. Men at begynde herfra at prøve at gøre rede for, hvad fru Margrete Auken ikke kan forstå, er også en meget stor opgave.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg synes nok, at det er en lille bitte smule underligt at høre, at regeringen skulle være tvunget til at komme ikke bare med det lovforslag, vi behandler nu, men resten af eftermiddagen står vi over for nøjagtig samme problemstilling, nemlig at vi ikke har høringssvarene.

Fru Birthe Rønn Hornbech bedes bekræfte, at den eneste spændetroje, regeringen her er i, er den spændetroje, regeringen selv har strikket. Det er de 100 dages program. Det eneste, der har været målet for regeringen, var at få det her fremsat, inden der var gået 100 dage. Det er det, der har været afgørende. Det at syne handlekraftig har overgået enhver form for saglighed.

Det er det, fru Birthe Rønn Hornbech bedes bekræfte.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg forstår heller ikke, hvor tvangen kommer ind henne. Hvad er det, der gør det så vigtigt, at det lovforslag skal behandles i dag, at det ikke kunne vente en uge eller to, til vi havde høringssvarene, og i det hele taget, at man ikke kunne vente med det, til Straffelovrådet havde lavet

den samlede vurdering? Om 2-3 måneder kommer der en rapport fra Straffelovrådet med en samlet vurdering af hele straffelovens strafferammer.

Hvad er det, der gør, at det pludselig er tvungende nødvendigt at få det her så hurtigt igenem? Jeg kan simpelt hen ikke se, at der pludselig er sket en så stor ændring i samfundet, at det er nødvendigt at sjaske tingene igennem så hurtigt uden mulighed for en ordentlig kvalitet i lovtilblivelsen.

Så lige om lægdommere: Jeg kan ikke se, hvor det fremgår, at lægdommerne ikke skulle have en indflydelse på udmålingen af domme allerede i dag. Nå, nu kan jeg se, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke hører efter, så det må jeg tage igen senere.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Fru Birthe Rønn Hornbechs nedladende bemærkninger om, at hun ikke kan forstå, at hastighedsforbrydelser er alvorligere end biltyveri, når det drejer sig om drab i trafikken, vil jeg lade stå for fru Birthe Rønn Hornbechs egen beskrivelse af sin intelligens.

Så vil jeg blot sige om det med høringssvarene, at hvis fru Birthe Rønn Hornbech havde fulgt med i, hvad der er foregået her i huset inden for de sidste par måneder, især inden for de sidste to måneder, ville hun have oplevet, at vi flere gang har været nødt til at udsætte førstebehandling af et forslag, da der ikke var høringssvar, fordi Præsidiumet har levet op til den vedtægelse, vi har lavet.

Kl. 16.00

Selvfølger jeg meget gerne fru Birthe Rønn Hornbechs aktive støtte, men der var heller ingen protester fra regeringen. Det var et enigt Folketing, der sagde, at nu skulle vi have orden i lov kvaliteten. Derfor synes jeg, at den ære skal vi dele med hinanden. Så skal vi også tage konsekvenserne af den, og der er ingen grund til, at vi behandler det her forslag nu, at vi ikke venter de dage, jeg går ud fra det vil vare, for vi kan jo ikke komme videre, før høringssvarene er der i så komplicerede sager som dem, vi behandler i dag.

Så jeg går ud fra, at det kun skyldes, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke er klar over, at vi faktisk har reageret ganske barsk på det i Folketinget, når høringssvarene ikke var der.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Fru Margrete Auken bærer prisen for topmålet af hykleri herinde. Det er Folketingets Præsidium, der har ansvaret for ugeplanen. Det har stået på ugeplanen i 14 dage, at de her lovforslag skulle på i dag. SF har ikke henvendt sig til mig før – hvis fru Margrete Auken vil høre efter.

Det er Præsidiet, der har ansvaret for ugeplanerne. Disse sager har stået på ugeplanerne i ca. 14 dage. SF har ikke henvendt sig til ordføreren før kl. 1 minut over 9 i morges, så når man begynder at tale om noget, der er forhastet, så vil man altså gøre så meget grin med Folketinget, at ordførere, der har forberedt sig, altså skulle begynde at rette ind efter SF kl. 1 minut over 9 i morges. Det har ikke noget at gøre med anstændighed over for Folketinget, må jeg sige til fru Margrete Auken.

Hvis fru Margrete Auken havde henvendt sig til mig for en uge siden, eller da det kom på ugeplanen, så kunne vi jo have snakket om tingene. Jeg har altså ikke talt med nogen SF'er, men jeg har ad omveje hørt, at man søgte mig kl. 10. Så skulle vi ikke få stoppet det?

Vi er altså af den opfattelse, og nogle af os fra vores daglige erfaring, at vi vil have, at biltyveri skal straffes, for det er ikke det rene pjat. Det har kun givet bøde til unge, og det er fuldkommen urimeligt. Men der er altså også den erfaring, der viser, at det i meget høj grad hænger sammen med færdselssikkerheden, fordi biltyvene mange gange forvolder uheld.

Med hensyn til spørgsmålet, om 100-dagesprogrammet skulle være en spændetrøje: 100-dagesprogrammet er et løfte til vælgerne. Det er vi gået til valg på, og det er rigtigt, at det her skyldes handlekraft. Det er en handlekraftig regering, man har fået, og det bliver man altså i oppositionen nødt til at indstille sig på.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Helt stilfærdigt: Venstre var bannerfører for at modvirke lovsjusk og indføre regler for frister og for høringssvar og for på anden måde at få en ordentlig kvalitet i lovgivningsarbejdet. Det skal fru Birthe Rønn Hornbech have. Så roser hun sig af, at Venstre var den drivende kraft, da de var i opposition, for at få dette gennemført. Det kan jeg bekræfte. Det er fuldstændig rigtigt.

Så forekommer det jo ærlig talt lidt ejendommeligt, at så såre Venstre kommer i regering, starter de med at bryde de regler, de selv har

været bannerførere for at gennemføre. O.k., det er i orden. Sådan er det bare. Sådan ser jeg det.

Men jeg startede egentlig spørgsmålet om lægdommernes rolle, fordi fru Birthe Rønn Hornbech sagde i sin første forelæggelsestale, at de skulle afspejle samfundssynet. Jeg kan så forstå, at fru Birthe Rønn Hornbech mener, at lægdommerne alene skal rette sig efter de juridiske dommere og skal afspejle retspraksis. De skal ikke selv bidrage med nogen form for sund fornuft eller fornemmelse af, hvad der rører sig ude i det virkelige liv. Vil det sige, at vi stort set kan undvære lægdommerne, fordi de alligevel blot retter sig efter de juridiske dommers anvisninger?

Formanden:

Fru Margrete Auken, og det må være sidste runde, så vidt jeg kan se af papirerne.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg vil bare sige til fru Birthe Rønn Hornbech, at til de to forslag, som jeg er ordfører på, foreligger høringssvarene, så jeg havde da ikke drømt om, at det ikke var i orden hele vejen rundt, netop fordi det en mærkesag bl.a. for fru Birthe Rønn Hornbech, som jeg derfor gik ud fra var på vagt.

Det var mig, der kunne fortælle fru Anne Baastrup i morges, at vi faktisk tager det meget alvorligt. Da hun sad og græd over, at der ikke var høringssvar, fik hun at vide, at det blev taget meget alvorligt i Folketinget, og at det var noget, vi reagerede på.

Hun burde selvfølgelig have orienteret mig om i går, at der ikke lå høringssvar på sagen. Jeg vidste det bare først i dag. Så hykleriet skyldes en dårlig kommunikation inden for SF, at fru Anne Baastrup ikke var klar over, at den ny regering faktisk har lovet at tage det her alvorligt, og at Folketinget tager det alvorligt, og jeg synes, det er ret chokerende, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke er bannerfører for at få taget det alvorligt, men tværtimod står og sviner andre til.

Kl. 16.05

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Ud over at fru Margrete Auken er medlem af Præsidiet, har jeg forstået det sådan, at ugeplanerne også udarbejdes i samarbejde med partiernes sekretærer, og jeg er altså nødt til at sige en

gang til, at der er ingen af mine kære kolleger, der har henvendt sig til mig på noget tidspunkt og har spurgt: Hvornår kommer høringsvarene? Kan vi ikke udsætte det?

Det er først her i salen, at jeg direkte bliver konfronteret med, at man havde ønsket en anden mødedag. Det er en uendelig underlig fremgangsmåde, og fru Anne Baastrup kan ikke engang være her i dag. Jeg skal ikke sige, at det var derfor, hun ville have det udsat, og det er også sent at opdage om morgenen, at høringsvarene ikke er der. Men fru Anne Baastrup og jeg plejer at have sådan et forhold til hinanden, at vi snakker om tingene i god tid. Det kunne man jo have forsøgt, men det har man netop ikke forsøgt.

Så der er ikke noget med, at vi har mast på for at få sagerne på i dag. Vi har såmænd konstateret, at de stod på ugeplanen, og det havde vi så ingen indvendinger imod.

Nu hører vi her under førstebehandlingen klokken 5 minutter over 16.00, at der er mange indvendinger, men man har altså ikke direkte henvendt sig til mig som regeringspartiets ordfører. Det kunne man jo have gjort.

Jeg synes, det er et underligt grundlag at spille fornærmet på og gøre det til en principiel sag, fordi man selv har sovet i timen, for det er jo det, der er tale om.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

For det første håber jeg, at fru Birthe Rønn Hornbech vil besvare fru Elisabeth Arnolds spørgsmål om lægdommere. Det er et spørgsmål af meget stor rækkevidde.

For det andet spørgsmålet om lovkvalitet: Vi kan alle se, hvad der står på ugeplanerne, men vi regner jo også alle med, at regeringen naturligvis lever op til vedtagelsen om lovkvalitet og sørger for, at høringsvarene ligger der.

Vi har i så mange sager kunnet se, at de ofte er kommet ret sent, og vi udviser en eller anden forståelse for, at på grund af valg, regeringsskifte osv. er tingene lidt mere sammenpressede, end de plejer at være. Men naturligvis går vi da ud fra, at høringsvarene kommer, ikke at de ligger der 14 dage inden, når vi får ugeplanen, men at de kommer dagen før.

Når vi så må konstatere om morgenen, at høringsvarene ikke er der, at de ikke er kommet dagen før, at de ikke engang er kommet samme morgen, hvor vi skal have debatten, og hvor man så kunne have nået i løbet af de timer, der

var, at sætte sig ind i dem, så er det, at vi reagerer og får at vide, at det er for sent.

Man kan så selvfølgelig sige, at så må oppositionen ændre sin måde at reagere på. Oppositionen må vænne sig til, at hvis høringsvarene ikke ligger der 4 dage inden, så reagerer vi. Det giver så regeringen mindre mulighed, kan man sige, for at få tingene behandlet.

Det må være regeringens og ikke oppositionens ansvar at sikre, at høringsvarene er der.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg skulle bare minde fru Birthe Rønn Hornbech om det spørgsmål, jeg stillede før, og som jeg ikke fik svar på, nemlig om lægdommernes rolle i disse straffesager.

Så skal jeg blot sige angående det her med høringsvar og lovsjusk, at det betyder jo blot, at sagsbehandlingen i udvalget mellem første og anden behandling bliver så meget desto længere. Så regeringens ønske om at få tingene hurtigt igennem rammer den naturligvis som en boomrang, for så bliver der en længere behandling i udvalget. Det er der ikke noget mærkeligt i. Sådan er det jo.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil spørge fru Birthe Rønn Hornbech, om hun kan bekræfte, at vi inden for de sidste 8-10 år her i Folketinget mange gange, jeg er lige ved at tro op mod en halv snes gange, har behandlet forslag om skærpede straffe for voldtægt, om skærpede straffe for vold, om nye sanktioner for biltyverier, om skærpede straffe for menneskesmugling, menneskehandel, at stort set alle de ting, der står i det her, har vi brugt timer og dage på at behandle.

Derfor kan det vel ikke komme helt bag på de enkelte partier, hvad deres holdning er, medmindre de har skiftet holdning, siden vi senest diskuterede det for et halvt år siden.

Kl. 16.10

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan ikke bare bekræfte hr. Helge Adam Møllers oplysning om, at vi flere gange har behandlet disse forslag om højere straffe på grund af Venstre og De Konservative, det har vi oven i købet, fordi Nyrupregeringen i sidste øjeblik fremsatte et forslag, der næsten var som V og K's, fordi Nyrupregeringen ikke turde gå til valg

uden at fremsætte forslag om højere straffe for vold. Den havde ellers ålet V og K for vores forslag, men den fremsatte det selv.

Det hele har været tygget igennem. Det er ikke et forslag af stor juridisk karakter med nydannelser i retsprincipper. Det er ikke særlig teknisk. Det er en ren politisk afgørelse. Men det skal ikke bortforklare, at høringssvarene skal ligge der inden første behandling. Det er naturligvis også denne regerings princip, og det vil jeg gerne forsøge at være med til at håndhæve, men jeg synes bare, at man kunne have henvendt sig frem for at komme med det her samme dag. Det er dog underligt, at ikke en af de ordførere, der fører sig frem her, har henvendt sig til mig på noget tidspunkt.

Så må jeg igen sige om domsmænd, jeg har svaret på det en gang:

Vi anser i Venstre lægdommersystemet for helt grundlæggende i dansk ret. Domsmændene er som de juridiske dommere bundet af den retspraksis, som man kan diskutere om har fået for stor betydning i dansk ret, man kunne jo næsten få fornemmelsen af, at den en gang imellem står over loven, når domstolene ikke har været til at drive til at give højere straffe for vold, til trods for at der er mulighed for det allerede i dag.

Det er jo kendsgerningerne, og det retter domsmændene altså ind efter, fordi det er en meget vigtig retskilde, og det er også det, de får at vide af den juridiske dommer. Det er der altså kun én måde at råde bod på, og det er ved at sætte strafferammerne i vejret.

Formanden:

Hr. Morten Bødskov som ordfører.

Morten Bødskov (S):

Vold og kriminalitet kan aldrig undskyldes eller bortforklares. Derfor skal det selvfølgelig straffes hurtigt og effektivt. Men til alt held er Danmark et trygt land at leve i, og det er også glædeligt, at vi kan konstatere, at kriminaliteten er faldet.

Samfundet og kriminaliteten forandrer sig som bekendt, volden har derfor også ændret karakter, og vi har oplevet en helt uacceptabel stigning i den grove vold og voldtægt.

Det er Socialdemokratiets holdning, at denne stigning skal stoppes. Derfor er Socialdemokratiet klar til at hæve strafferammerne for at opnå et højere strafniveau.

Det er en udvikling, vi selv har stået i spidsen for tidligere, og derfor kan Socialdemokratiet tilslutte sig intentionerne i lovforslaget.

Men det er også vigtigt for Socialdemokratiet at understrege, at vores retspolitik selvfølgelig skal gå på to ben. Vi skal sikre en hurtigere konsekvensstraf og en tidligere effektiv forebyggelse af kriminaliteten.

Dernæst er det meget vigtigt, at balancerne mellem de forskellige strafferammer og -former kan forklares og ikke mindst også forsvares.

Kriminaliteten og dens årsager skal bekæmpes konsekvent. I 1990'erne har Socialdemokratiet været garant for væsentlige straffeskærpelser, adskillig kriminalisering af nye områder og en langt mere sammenhængende kriminalpræventiv indsats. Strategien har da heldigvis også båret frugt, og det er en væsentlig årsag til, at Danmark i dag er blevet et meget tryggere land at leve i.

Socialdemokratiet er på offerets side. Det var også derfor, Socialdemokratiet fordoblede erstatningen til voldsofre. Vi mener ikke, at personer, der er dømt for alvorlige forbrydelser, bør gå frit omkring inden afsoning, men vi er også imod stamgæster i vores fængsler. Derfor mener Socialdemokratiet, at længere frihedsstraffe konsekvent skal forbindes med bedre behandlingstilbud, og her er det første punkt, hvor regeringens udspil er plaget af nærmest katastrofale mangler.

Vi er nødt til at vide, hvad de længere frihedsstraffe skal bruges til. Justitsministeren har jo selv tilkendegivet, at straf ikke alene skaber bedre mennesker, og derfor er vi nødt til at vide fra ministeren, hvad de nye behandlingsformer, hvad den længere tid skal bruges til, når det bliver iværksat.

Samtidig har vi, ligesom også den foregående debat illustrerede, meget, meget svært ved at skjule vores forundring over tidspunktet for lovforslagets fremsættelse.

En del tyder på, at kuldsejlede forhåbninger om regeringens 100-dages-succes har sat alle saglige hensyn til side. Hvorfor ikke vente på Straffelovrådets arbejde om sammenhænge i straffeloven, så kunne regeringen have undgået at skabe uforklarlige ubalancer i straffeloven?

Lad mig give et eksempel: Regeringen foreslår at hæve strafferammerne for voldtægt. Målet er en forhøjelse af strafniveauet for voldtægt med 1 år. Nøjagtig samme effekt som et tidligere socialdemokratisk forslag, hvor vi foreslog at

hæve strafferammerne for alle former for voldtægt til 10 år.

Kl. 16.15

Men er justitsministeren klar over, at regeringens forslag rent faktisk medfører den helt uforklarlige, ja, absurde ubalance, at strafferammen for voldtægt mod en voksen nu bliver 2 år højere end strafferammen for seksuelt misbrug af et barn? Hvordan pokker skal det kunne forklares og forsvares uden for denne sal?

Socialdemokratiet er imod den slags absurde ubalancer i vores retssystem, og derfor synes vi, at regeringen skulle tage vores tidligere fremsatte forslag til sig. Hvis den ikke vil det, så kan vi varmt anbefale, at regeringen støtter Socialdemokratiets forslag om at hæve strafferammen for seksuelt misbrug af børn med 2 år.

På trods af et netop fremlagt regeringsoplæg, er det stadig Socialdemokratiets opfattelse, at regeringen mangler at give et troværdigt bud på en sammenhængende kriminalitetspræventiv indsats. Det spørgsmål er stillet hos os, om ministrene ikke taler sammen. Ved den ene hånd ikke, hvad den anden hånd gør? Der er noget, der tyder på, at det øjensynlig er tilfældet. Helt grotesk bliver det jo, at regeringen meget fornuftigt ønsker at styrke indsatsen mod volds- og ungdomskriminaliteten, men fjerner tilskuddet til beboerrådsgiverne i landets hårdest socialt belastede områder. Deres arbejde har jo bevisligt nedbragt kriminaliteten. Det illustrerer med al tydelighed hulheden i det her forslag.

Endelig er det jo helt absurde forhold, som regeringen nu vælger at byde de ansatte i kriminalforsorgen. Mener justitsministeren helt ærligt, at det er en fair behandling af kriminalforsorgen og ikke mindst dens ansatte, når ministeren nu fremsætter et lovforslag, hvor ministeren ikke ved nøjagtigt, hvad udgiften bliver, og heller ikke har nogen anelse om, hvordan belastningen af fængslerne rent faktisk bliver. Det virker en anelse ugennemtænkt.

Der er ingen tvivl i Socialdemokratiet om, at kriminaliteten og dens årsager skal bekæmpes konsekvent.

Socialdemokratiets mål har altid været og er stadig væk en sammenhængende, konsekvent og retfærdig retspolitik. Vi er på offerets og de potentielle ofres side i det her spørgsmål, og vi er indstillet på, at når volden og kriminaliteten ændrer karakter, må vi også ændre vores retspolitik herefter.

Det er vores opfattelse, at regeringens udspil halter gevaldigt af sted på ét ben. Der er eksem-

pler på helt absurde og uforklarlige ubalancer og mangler.

Med disse ord er det endnu en gang Socialdemokratiets håb, at vi kan bidrage til at udbedre ubalancerne i regeringens politik. Det tror vi fuldt og fast på er bedst for vores retssystem, og under disse nævnte forudsætninger kan Socialdemokratiet tilslutte sig lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne spørge Socialdemokratiets ordfører, om Socialdemokratiet med sin støtte til dette forslag dermed mener, at vi skal opgive den retspolitiske holdning, der har været bred enighed om i Folketinget i 30 år eller deromkring, nemlig at vi ikke skal sætte større dele af den danske befolkning i fængsel, at når man strammede på et område, så prøvede man samtidig at løse på nogle andre områder, at bruge alternativ straf osv., således at andelen af folk, der sad i fængsel, ikke voksede.

Ønsker Socialdemokratiet nu at bryde med det, sådan som vi ser med det her forslag, hvor justitsministeren selv har oplyst, at konsekvensen af det her lovforslag bliver, at der skal bruges mere end 300 yderligere fængselspladser? Det er en voldsom stigning i antallet af personer, der skal sættes i fængsel i Danmark. Det er for mig et så afgørende brud med den retspolitik, der hidtil har været enighed om. Så jeg synes, der burde være en kæmpedebat i samfundet om, hvorfor vi skal ændre den retspolitiske holdning, der har været enighed om i så mange år.

Jeg kunne heller ikke høre nogen som helst argumenter fra Socialdemokratiet om, hvorfor man støtter det forslag.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nu kunne jeg forstå, at Socialdemokratiet ville støtte forslaget, hvis man fik sådan en 12-15 meget markante ændringer. Når jeg nu røber her, at det får man ikke, kan hr. Morten Bødskov så bekræfte, at så vil Socialdemokratiet ikke støtte forslaget?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er lidt det samme. Da jeg hørte radioavis i morges, troede jeg også, at jeg skulle takke hr. Morten Bødskov for, at Socialdemokratiet nu var enig. Jeg hørte også i starten af ordførertal-

len, at det var Socialdemokratiet, der havde stillet sig i spidsen for højere straffe for vold.

Kl. 16.20

Jeg vil lige repetere, at det var V-K, der fremsatte forslag. Så begyndte det at ligne en valgkamp, og så kom regeringen på banen, selv om den i årevis havde været imod at få forhøjet strafferammerne. Men jeg synes, at vi skal lade historie være historie.

Det, vi selvfølgelig gerne vil vide i dag, hvis vi kan få et præcist svar, er, hvad det er, Socialdemokratiet har stillet sig i spidsen for, og hvad det er, man støtter i dag. Nu begynder man at stille en masse betingelser, som man da ikke stillede til sig selv, da Socialdemokratiet fremsatte forslag, og Socialdemokratiet har jo oven i købet her i opposition også fremsat forslag. Så det er lidt vanskeligt at få øje på det.

Hvis der er nogen strafferammer, som Socialdemokratiet mener er for små, vil vi selvfølgelig gerne se på det. Det er jo rigtigt, at der er nogle særlige bestemmelser om forbrydelse over for mindreårige, men det bortforklarer naturligvis ikke, at den strafferamme, som fremgår af ændringen, også gælder for børn.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Til fru Line Barfod: I Socialdemokratiet ser vi ikke vores støtte til intentionerne i det her forslag som et brud på den 30-årige retspolitik, sådan som fru Line Barfod mener.

Vi er af den opfattelse – og det var i øvrigt også det, der blev kritiseret i min ordførertale – at regeringens udspil halter gevaldigt, at det mangler hele det kriminalitetsforebyggende arbejde, hele den præventive indsats. Og det er da vores forhåbning, at vi kan være med til at rette op på endnu en ubalance i regeringens politik. Det er sådan set det, der er budskabet.

Det var også det, der var budskabet i den meget skarpe kritik, som jeg syntes at jeg gav udtryk for, af indstillingen over for kriminalforsorgen. Vi finder det vel fuldstændig som Enhedslisten lige så uacceptabelt, at man rent faktisk leverer et lovforslag her, hvor man ikke aner, hvad det kommer til at koste og man heller ikke har nogen anelse om, hvor stor den ekstra belastning rent faktisk bliver.

Vi er klar til at se på det og håber selvfølgelig helt overordnet, det er også sagt til hr. Helge Adam Møller, at der er tilladelse til en politisk diskussion om et så omfangsrigt forslag mellem første, anden og tredje behandling.

Det skal være indgangen til mit svar til hr. Helge Adam Møller: Jeg er helt stensikker på, at den udvalgsbehandling, som kommer, selvfølgelig vil rejse en række spørgsmål. Vi vil få høringsvar. Når de så kommer, vil der være spørgsmål i dem, som vi er nødt til at forholde os til.

Jeg tror, at det, der fra hr. Helge Adam Møllers side er nødt til at blive lagt mærke til, er, at Socialdemokratiet i det her spørgsmål fokuserer meget, meget nøje på de ubalancer, der er i regeringens oplæg. Og det er for det første, at vi mener, det halter af sted på et ben, det mangler hele det forebyggende arbejde. Og for det andet: Uanset hvad vi mener om forslaget, åbner det op for nogle meget, meget alvorlige ubalancer i vores retssystem, og dem har vi tænkt os at udjævne.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Hr. Morten Bødskov udtaler, at han er voldsom ked af, at der er blevet fjernet nogle tilskud til nogle beboergrupper. Det kan jeg nu ikke helt forstå at han er. I Århus findes der over 50 kommunale projekter for at få unge rødder på ret fod, og jeg kan ikke se overhovedet, at det virker. Der er lavet en statistik, der siger, at antal unge under 15 år, som har været involveret i kriminalitet, er steget med 44 pct. Desværre viser det sig så også, at langt flertallet er af udenlandsk herkomst, men det er så en anden snak.

Det vil sige, at 50 projekter plus en fædregruppe, som koster kommunen en forfærdelig masse penge, hjælper ikke en pind. Så jeg kan da godt forstå, at regeringen drosler ned på tilskud til forskellige beboeraktiviteter, som intet hjælper.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er jo en kendsgerning, at der har været en socialdemokratisk ledet regering fra januar 1993 til november 2001. I de 8 år, bortset lige fra valgkampen, ønskede den regering ikke at sætte strafferammerne op for vold. Regeringen havde sit parlamentariske grundlag i orden. Vi andre kunne ikke få flertal for vores ønsker.

Kl. 16.25

Hvad er det så for et forebyggende arbejde, den socialdemokratiske ordfører nu efter selv at have haft 8 år i regering og på det punkt også sit parlamentariske grundlag i orden med venstrefløjen, nu erkender, man selv har forsømt?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan forstå på hr. Morten Bødskov, at han føler, at det her forslag halter på ét ben, bl.a. fordi der ikke er noget forebyggende arbejde. Det er jo noget, der skurrer noget i ørene på en konservativ, når man ved, at det parti, der gennem de sidste 8 år har fremført flest forslag i dette Folketing til specielt forebyggende arbejde over for unge mennesker, er Det Konservative Folkeparti.

Det skurrer også, når man ved, at så sent som i sidste uge blev der lagt to store omfattende handlingsplaner frem af socialministeren og justitsministeren. Den ene var »Stop Volden« med snesevis af forslag til præventiv og forebyggende, og den anden handlingsplan var »Bekæmpelse af vold mod kvinder« – det regner jeg også med at hr. Morten Bødskov går ind for – og også dér er der masser af forslag til forebyggende arbejde. Hvis hr. Morten Bødskov har yderligere gode forslag, er de velkomne, men dér er der i hvert fald de første 15-20 forslag, så det er nok til både to og tre ben.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Til hr. Per Dalgaard, som jeg kan forstå har eksempler fra Århusegnen på, at beboerrådgivere i et socialt hårdt belastet område ikke afhjælper ungdomskriminalitet, mener jeg at kunne sige, at det må, hvis det har sin rigtighed, høre til et særtilfælde.

Jeg kan nævne adskillige områder i det her land, som har lidt i årtier, fordi der ikke er blevet investeret nok i dem, hvor beboerrådgivere på baggrund af relativt beskedne bevillinger har fået kriminaliteten til at falde meget dramatisk. Hr. Per Dalgaard kan tage en tur ud på den københavnske vestegn, betragte nogle af landets hårdest belastede boligområder, se kriminalitetsprocenter blandt unge, som er faldet med 80 pct.

Det er også et svar til hr. Helge Adam Møller. Jeg synes, når hr. Helge Adam Møller står og spørger, om Socialdemokratiet har forslag til øgede forebyggende initiativer, at jeg gerne vil give hr. Helge Adam Møller det forslag, at man netop fjerner besparelserne fra finansloven på de beboersociale rådgivere, således at deres arbejde kan fortsætte. Jeg vil gerne spørge hr. Helge Adam Møller, om det ikke er tilfældet, at hr. Helge Adam Møller mener, at den beboersociale indsats rent faktisk har haft sin store effekt.

Jeg synes også, at hr. Helge Adam Møller godt kan få et forslag om, at vi i Socialdemokratiet mener, at besparelserne på Det Kriminalpræventive Råd også snildt kunne droppes, for det råd er jo også et eksempel på, at der rent faktisk er sket en stor indsats.

Så må jeg sige, når jeg så hører, at det her »Stop Volden«-oplæg skulle være det helt store unikum i den kriminalpræventive indsats, at jeg ikke er nem at dupere. Hvis man sætter det her oplæg op mod, hvad der er sket på det kriminalpræventive område de sidste 7-8 år, så tror jeg, at selv hr. Helge Adam Møller vil se, at det, hr. Helge Adam Møller står heroppe og siger, faktisk er tom snak.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne høre den socialdemokratiske ordfører: Hvis nu det viser sig, at der kommer flere i fængsel, hvis nu det viser sig, at det her forslag – særlig den del om, at folk skal ind og sidde for førstegangsovertrædelse for biltyverier, som er det, fængselsbetjentene især har gjort opmærksom på vil give store problemer og betyde forøget kapacitet og på længere sigt selvfølgelig også de højere straffe for vold og voldtægt osv. – fører til, at der kommer mange flere i fængsel, vil Socialdemokratiet så gribe ind og gøre noget for at nedsætte antallet af fanger, så vi ikke får en forøgelse af fangetallet i Danmark, så vi holder fast ved den politik, der har været gældende i de sidste 30 år, og at man ikke ønsker at sætte en større del af befolkningen i fængsel, i modsætning til andre lande, som f.eks. USA, hvor en større og større del af befolkningen bliver sat i fængsel?

Kl. 16.30

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Til fru Line Barfod kan jeg sige, at vi venter med spænding på at blive indkaldt til forhandlinger om forliget omkring kriminalforsorgen.

Vi regner selvfølgelig med, at justitsministeren med det ansvar, der også ligger i forlængelse af lovforslaget, er sig ansvaret bevidst og også kommer med en løsning på de problemer, som jeg i min ordførertale i øvrigt også påpegede det giver for kriminalforsorgen, både når det handler om bevillinger, og når det handler om den fremtidige belastning af fængslerne.

Der skal ikke være nogen tvivl om i det her spørgsmål, at Socialdemokratiet selvfølgelig er

meget berørt af de forhold, som vi jo selvfølgelig også ved gør sig gældende i kriminalforsorgen.

Men som sagt: Vi behandler regeringens forslag, og derfor er det selvfølgelig også regeringens ansvar at komme med et forslag til, hvordan man kan løse det her spørgsmål.

Per Dalgaard (DF):

Lovforslag nr. L 118 må være den lovpakke, som alle i Folketinget har ventet på, en lovpakke, der retter op på det misforhold, der i dag er mellem straffen for ejendomsforbrydelse – dvs. berigelseskriminalitet som at røve en bank eller stjæle fra en bolig og lignende – og straffen for grov vold, voldtægt, overfald med legemsbeskadigelse til følge og lignende, så de forhold nu bliver ændret.

Nu kommer der en lov, som gennemgribende ændrer det ud fra det princip, der bl.a. kendetegner vores kultur, nemlig respekten for det enkelte menneske, altså en større respekt for individet end for materielle goder, til en vis grænse selvfølgelig. Det er en redelig og fornøftig holdning, der nu endelig vinder indpas i straffeloven.

Strafforhøjelserne falder helt i tråd med Dansk Folkepartis politik om, at vold af enhver art begået mod mennesker skal straffes meget hårdere end i dag, og at der skal være et fornøftigt forhold mellem voldsstraf og straffen for berigelseskriminalitet.

Specielt for voldtægt og for det nyindførte uvæsen til Danmark, nemlig massevoldtægt, er der i dag latterligt små straffe. De unge voldtægtsforbrydere griner ad vores retssystem og håner vores vattede holdning. En sådan uacceptabel holdning skal vi aldeles ikke finde os i.

Det er derfor meget glædeligt, at den nye regering finder disse primitive handlinger så dybt kriminelle i deres udførelse, at de fremover skal straffes hårdt, ubetinget og uden formildende omstændigheder.

I samme kategori ligger den rå, grove vold mod en for gerningsmanden helt ukendt person. Også her kan Dansk Folkeparti fuldt ud støtte skærpelsen.

Vi finder det ligeledes i tråd med den nye holdning i Folketinget og ikke mindst med den lovlydige del af befolkningens ønsker, at biltyverier får stor opmærksomhed. Det er ganske uacceptabelt, at en biltyv selv ved 10, 20, 30 forhold i dag næsten ingen straf får.

Tanken om, at en førstegangsbiltyv skal 14 dage bag tremmer, kan vi tilslutte os. Jeg har

blot ikke fundet det på skrift i lovforslaget, hvorimod der stadig væk står, at straffen for dette er bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, men det bliver måske afklaret.

Ligeledes kunne Dansk Folkeparti også ønske sig, at ændringer til § 119 i straffeloven var med, idet vold mod tjenestemand i funktion er særdeles uacceptabelt. Dansk Folkeparti vil søge dette inddraget i udvalgsarbejdet.

Alt i alt en god lovpakke, som kunne have fået topkarakter, hvis der også var indført minimumsstraffe for en række paragraffer. Her tænker jeg på alle forhold omkring vold og voldtægt, uagtsomt manddrab, legemsbeskadigelse, både uagtsom og forsætlig fareforvoldelse, grov forstyrrelse af ro og orden, menneskesmugling, menneskehandel samt biltyveri og narkohandel.

Dansk Folkeparti vil foreslå, at der indføres en absolut minimumsstraf på 2 år for disse forbrydelser. Den eneste undtagelse, jeg kan få øje på, er, hvis justitsministerens tanke om 14 dages fængselsstraf for førstegangsbiltyverier bliver gennemført.

Årsagen til Dansk Folkepartis ønske om minimumsstraf er den samme, som vi har fremført ved tidligere lejligheder, nemlig at vores erfaring med dommerstandens evne til at opfange nye signaler fra Folketinget om strengere straffe, er, at de har svært ved at trænge igennem. De domme, der de sidste år er afsagt i voldssager, specielt i voldtægtssager, viser med al tydelighed, at dommerne lever i en anden verden end den, vi almindelige danskere befinder os i.

Kl. 16.35

En anden årsag til vores ønske er, at Rigsadvokaten i bilag 2 til L 118 udtaler: »..., at der efter min opfattelse næppe heller er grundlag for at antage, at domstolene på det gældende lovgrundlag i givet fald vil foretage mere markante, generelle forhøjelser af strafniveauet i de forskellige typer voldtægtssager.«

Jeg kan også referere til en lektor i strafferet ved Københavns Universitet, der har udtalt, at han tvivler på, at dommerne vil følge justitsministerens henstilling om øget straf.

Den holdning kan Dansk Folkeparti ikke acceptere. Det er, som om dommerstanden i dette tilfælde er ligeglad med, hvordan vi lovgiver. Derfor ønsker vi minimumsstraffe indført.

Men generelt set er vi meget positive over for den aktuelle lovpakke, og vi vil under udvalgsarbejdet forsøge at få minimumsstraffe indført.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg sad egentlig og undrede mig, da jeg hørte hr. Per Dalgaard's indledning til den her ordførertale, og det, der undrede mig, var, at jeg syntes, jeg hørte hr. Per Dalgaard sige, at vi på det seneste har fået et uvæsen her til landet med massevoldtægter.

Så jeg er nødt til at spørge hr. Dalgaard, om ikke man også i Dansk Folkeparti er vidende om, at man rent faktisk, hvis bare vi går tilbage til 1950'erne, beklageligvis må konstatere, at da havde vi en meget lang række af massevoldtægter begået af danskere. Det skal ikke forklejne det, der sker nu, det er grimt nok, men det siger bare noget om, at man måske også har brug for at have lidt historie med, for at hele debatten herinde ikke skal blive en anelse forkvaklet.

Jeg håber, Dansk Folkeparti er enig og vil erkende, at det var en fortalelse, og at det ikke er noget nyt, der just er sket i de senere år.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan da supplere fru Lissa Mathiasens spørgsmål med at spørge, om ikke hr. Per Dalgaard er klar over, at den seneste meget spektakulære massevoldtægt blev begået af danske stilladsarbejdere efter en animeret julefrokost her ved nytårstid. Der var vist adskillige dér, der kunne spore deres aner tilbage til vikingerne.

Jeg vil så i øvrigt spørge hr. Per Dalgaard, som sagde, at de dommere, der dømmer i voldtægtssager, lever i en helt anden virkelighed, end vi andre gør, hvilken rolle han mener lægdommere har i disse strafferetssager, hvor der altså også bliver dømt under medvirken af såkaldt forholdsvis almindelige mennesker.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Til fru Lissa Mathiasen: 1950'erne og en lang række af massevoldtægter! Jeg må blankt tilstå, at det har jeg ikke hørt om. Det er muligt, at der har fundet nogle sted, men en lang række af massevoldtægter i 1950'erne? Det kunne jeg godt tænke mig at se dokumenteret.

Og derefter til fru Elisabeth Arnold: Det er korrekt, at den her sag med de her stilladsarbejdere har fundet sted, men det er heldigvis – som jeg er bekendt med det, der har stået i pressen igennem de sidste år – et enkelt tilfælde, hvor det er danskere, der har begået det.

Angående lægdommernes indflydelse på domsafsigelserne undrer det mig egentlig også somme tider, at de dømmer, som de gør, det må jeg tilstå, men om det skyldes – ja, jeg ved ikke, hvad man kan kalde det – en eller anden form for ydmyghed over for en dommerstand, der sidder over dem, at de ikke tør gå imod dem, det ved jeg ikke, det tør jeg ikke sige. Lægdommernes begrundelse for de lavere straffe kender jeg desværre ikke.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nu havde jeg selvfølgelig håbet, at jeg havde fået en erkendelse fra hr. Per Dalgaard og en beklagelse, og at han ville have trukket det tilbage. Men omvendt: Hvis vi tænker tilbage, var det måske også i efteråret, vi så, at Balvig senest havde en meget klar artikelserie omkring det her.

Men jeg er nødt til at spørge hr. Per Dalgaard: Vil det sige, at man som ordfører, hvor man ydermere går op og med brask og bram siger, at man støtter det her, heller ikke har læst det, der rent faktisk ligger som grundlag for det her lovforslag?

Hvis man ser, hvad der står her om Rigsadvokatens egne udsagn, står det altså også højt og tydeligt. Vil det sige, at man heller ikke fra Dansk Folkepartis ordførers side har læst det?

Jeg synes efterhånden, det er lidt ubehageligt at høre, hvad det er for et grundlag, man rent faktisk tager sine beslutninger på. Men det er godt at få det afdækket.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Per Dalgaard talte om lægdommere, der ligger under for juridiske dommere. Nu ved jeg ikke, hvor hr. Per Dalgaard har den opfattelse fra. De fleste af de undersøgelser, der er lavet, og de udtalelser, der er kommet fra lægdommere selv osv. – for den votering, der foregår mellem lægdommere og juridiske dommere, er jo hemmelig – viser, at det ofte er lægdommerne, der trækker ned i straffen.

De meningsmålinger, der er lavet af, hvordan folk gerne vil have straffene, viser desuden, at hvis man giver folk et mere detaljeret kendskab til, hvad der er foregået, til gerningsmandens baggrund og til hele forholdet omkring sagen, jamen så går folk generelt ind for en del lavere straffe end det, de siger, når de kun hører selve

beskrivelsen af forbrydelsen ganske kort refereret, som man som regel ser den refereret i pressen.

Er hr. Per Dalgaard bekendt med det forhold, der er omkring lægdommere? Har han sat sig ind i, hvordan forholdet er for lægdommere?

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Til fru Line Barfod: Fru Line Barfod er jo jurist og advokat osv. og har sikkert meget bedre kendskab til lægdommernes bevæggrunde og deres motiver, end jeg har. Jeg må indrømme, at hvordan og hvorledes de forholder sig til de enkelte domme, og hvad motiverne er dér, kender jeg ikke noget til, det er fuldstændig korrekt, så det vil jeg ikke kunne komme nærmere.

Fru Lissa Mathiasens holdninger til, om jeg har læst eller ej, vil jeg forbeholde mig ret til ikke at svare på.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan oplyse, at jeg som advokat ikke har nogen større indsigt i lægdommernes motiver, end alle andre kan få ved at læse de undersøgelser, de redegørelser osv., der er lavet omkring lægdommere.

Det, der kalder mig herop i forhold til hr. Per Dalgaards indlæg, er, at hr. Per Dalgaard udtaler sig om, hvordan dommerne og lægdommerne dømmes, og hvad der er afgørende for dem, men tilsyneladende uden overhovedet at have sat sig ind i, hvordan ordningen fungerer, og tilsyneladende uden overhovedet at have sat sig ind i de undersøgelser og redegørelser, der er lavet på området, og som viser, at lægdommerne faktisk udfører et kæmpe arbejde og lever op til den opgave, de har med at sikre, at opfattelsen i den almindelige befolkning også afspejler sig i de domme, der bliver afsagt ved de danske domstole.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Når nu hr. Per Dalgaard får denne her beskrivelse af fru Line Barfod, som jo kender systemet indefra, vil hr. Per Dalgaard så ikke godt erkende, at netop anvendelsen af lægdommere i retssystemet er en eller anden form for omsorg for, at domstolene lever i den samme verden, som vi andre gør, netop ved at inkludere personer, som ikke er fuldstændig hundrede procent absorberede af domstolssystemet?

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil svare begge de to spørgere fælles.

Det, jeg oplever, og det, jeg hører og erfarer fra de mennesker, jeg færdes blandt – og det er ikke kun én bestemt gruppe – er, at de domme, der afsiges for voldsforbrydelser, er for små, er for ringe, og folk kan simpelt hen ikke forstå, at de skal være så lave.

Så kan der komme nok så mange undersøgelser af lægdommernes motiver og andre dommernes også, af hvad de gør og ikke gør osv. Det, Dansk Folkeparti forholder sig til, er den realitet, vi ser i samfundet, hvor domme for alle former for voldsforbrydelser er alt for lave. Det er det, vi forholder os til, og det er derfor, vi gerne vil have dem hævet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Når nu hr. Per Dalgaard kommer så mange steder og snakker med så mange mennesker, vil han så ikke godt gøre os den tjeneste, næste gang han kommer ud i sådan en diskussion, at fortælle disse mennesker, at der faktisk sidder almindelige mennesker med ved disse domsafsigelser, som med deres sunde fornuft og deres fornemmelse for sagens forskellige omstændigheder er med til at afsige dommene? Det er altså ikke alene jurister, der kun befinder sig i retssystemet, der er med til disse domsafsigelser; der sidder også lægfolk med. Vil hr. Per Dalgaard ikke godt love mig at fortælle det, næste gang han kommer ud i sådan en diskussion?

Kl. 16.45

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Per Dalgaard taler om, at straffen for vold er for lav – det kan man selvfølgelig diskutere – men for lav i forhold til hvad?

Hr. Per Dalgaard var i sit ordførerindlæg inde på, at der var et misforhold omkring straffen. Det er jo den diskussion, der har været længe, og den diskussion, der har ført til, at Straffelovrådet er blevet bedt om at komme med en samlet gennemgang af strafferammerne for at se på, om man kan gøre noget ved det misforhold, som de fleste er enige om der er mellem straffen for forbrydelser mod personer og straffen for forbrydelser mod penge.

Hvad er det, der gør, at det er så vigtigt at gå ind og se på lige præcis straffen for vold uden at afvente det samlede billede, så man netop kan

sikre, at vi kommer ud af det her misforhold, at vi får en samlet afvejning af straffen for forskellige typer forbrydelser over for hinanden, som det er blevet efterlyst? Hvad er det, der gør, at det pludselig haster så meget at få det på det ene område uden at såvente afvejningen i forhold til de andre områder?

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Det, der er Dansk Folkepartis motiv til at forholde sig til de sager, som vi gør, er, at i vores kultur har vi respekt for det enkelte menneske, og det er det, der afspejler den holdning, der siger, at vi ikke vil acceptere, at folk ikke kan få lov til at færdes frit og fredeligt, som de altid har kunnet. Vi vil ikke acceptere, at nogle mennesker finder på måske i en eller anden form for affekt umotiveret at overfalde andre. Det vil vi simpelt hen ikke finde os i.

Så det er den holdning, som samfundet har i almindelighed, der gør, at vi synes, de straffe skal stige. De er for små i dag, og folk kan ikke forstå det, og det vil vi ikke acceptere, at de er.

Formanden:

Hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan ikke lade være med at starte med at sige lidt om lægmænd, for jeg synes jo, det er så dejligt, at denne her debat ikke kun føres blandt juridiske eksperter – også i form af folketingsmedlemmer. Her har vi en lægmand, hr. Per Dalgaard, som er kommet ind som det, der er kernen i folkestyret, nemlig at vi har nogle repræsentanter, mænd og kvinder, som kommer fra Jylland, Fyn og nogle som mig nede fra Sydsjælland, og som ikke behøver at have været herinde i 18 år og have læst hele den juridiske litteratur og sat sig ind i alle de juridiske professorers – hvoraf enkelte af dem indimellem sidder i nogle juridiske elfenbenstårne – synspunkter, men kan komme ud og sige på almindelig klart og letforståeligt dansk, hvad det store flertal af alle danskere, hvad enten de er fra Enhedslisten, SF, Socialdemokratiet eller De Radikale, i virkeligheden mener om lov og ret. Tak for det, hr. Per Dalgaard.

Lad mig så sige, at det jo er en pragtfuld dag at være konservativ, dem har der været mange af: de sidste 110, men det er en ekstra pragtfuld dag, når man har beskæftiget sig med retspolitik i 18 år, for det, vi har forsøgt at få igennem de

sidste 8 år under den gamle regering, og som vi også forsøgte at få igennem, dengang vi under Poul Schlüter selv havde regeringsmagten, men ikke flertallet, kan vi gøre i dag, for nu har vi ikke alene regeringsmagten, vi har også flertallet.

Derfor er det jo en glæde at kunne hilse det her forslag velkomment og også de næste par stykker, for det er god konservativ politik.

Nu sætter man offeret i centrum. Man siger, at vi først og fremmest skal have en retspolitik, der tager udgangspunkt i den mand eller den kvinde, som har været udsat for en forbrydelse, og at vi skal tage mere hensyn til dem og deres følelser og til det store flertal af danskere, som ikke begår grov og alvorlig kriminalitet, som ikke voldtager andre mennesker, som ikke slår andre mennesker ned, og så skal vi tage lidt mindre hensyn til dem, der er skyld i andres ulykke, nemlig gerningsmændene. Det synes jeg er godt, og det synes jeg er rigtigt.

Jeg synes, at forslaget om at øge straffen markant – i gennemsnit med 1 år – for voldtægtsforbrydelser er et rigtigt forslag, det er et godt forslag, og det er et tiltrængt forslag. Det er godt, fordi det er et signal om det menneskesyn, vi ønsker skal gennemsyre det danske samfund: at de, der begår den slags forbrydelser over for andre mennesker, altså også skal have en sanktion, som de kan forstå.

Vi synes også, det er rigtigt, fordi straffen hidtil har været urimelig lav efter konservativ opfattelse, og vi synes, det er tiltrængt, fordi en skarpere sanktion på det her område betyder utrolig meget for offeret og for, at offeret kan komme ud af den situation, hun er anbragt i.

Kl. 16.50

Det er jo ikke bare en fysisk skade, der sker, det er nok så meget en psykisk skade, og fra samtaler med utrolig mange ofre ved mange af os jo, hvor meget det betyder for offeret, at gerningsmanden får en straf, der bare i rimeligt mål står i forhold til det, hun har været udsat for. Derfor har de det jo utrolig svært psykisk med at komme videre i deres liv, hvis gerningsmanden slipper med ½ år og de selv har psykiske mén i 15 år. Så det er godt.

Biltyvene har flere været inde på. Fru Margrete Auken kan slet ikke forstå, at man nu skærper sanktionerne for biltyveri. Det er mig uforståeligt. Fru Margrete Auken har jo siddet i Færdselssikkerhedskommissionen i mange år og ved, at ud over de der et par og tredive tusind biler, der bliver stjålet om året, er der ca. 15-20, der bli-

ver slået ihjel af biltyve. Der er ca. 180-200, der bliver alvorligt kvæstet af biltyve. Over halvdelen af alle biltyve i dette land har ikke kørekort, og over halvdelen af alle dem, der stjæler bilen, kører enten spiritus- eller narkopåvirket, og det er det, fru Margrete Auken synes er rimeligt at slippe for med 1.500 kr. i bøde.

Lampen begynder at blinke, så de sidste tre, fire gode ting, der er i forslaget, vil jeg bare fremhæve.

Tak for det, fru justitsminister, tak til regeringen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Man burde måske ikke blive så forundret over hr. Helge Adam Møllers indledning, som jeg blev, når man har set regeringens politik og har set fjernelsen af råd og nævn og eksperter osv., men jeg blev alligevel lidt overrasket.

Selvfølger har hr. Helge Adam Møller ret i, at lovene netop ikke kun skal afgøres af eksperter. Det er ikke kun jurister, der skal lave love; det er ikke kun læger, der skal sidde og se på, hvilke love der skal være på det sundhedsfaglige område osv. Men Folketinget har jo netop gjort meget for at sikre, at man *kan* få hørings svar, at der *er* forskellige instanser, man kan høre.

Jeg vil gerne høre, om det, hr. Helge Adam Møller nu lægger op til, er, at fremover skal lovforslagene sendes til høring hos hr. Per Dalggaard – med al respekt for hr. Per Dalgaards valg og baggrund – og at vi skal nedlægge Straffelovrådet. Er det, hr. Helge Adam Møller foreslår, at vi ikke længere har behov for Straffelovrådet, for juridiske professorer osv.?

Ja, så lyser lampen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er helt i orden, at hr. Helge Adam Møller har en glad dag i dag. Det har han jo haft mange gange i de sidste 100 dage, kan jeg forstå. Jeg synes også, det er helt i orden, at man gerne vil sende signal til offentligheden om handlekraft. Men det, at man sætter offeret i centrum, har jeg ærlig talt lidt svært ved at se. Der kan højst være tale om en trøst måske til nogle af de ofre, der er.

Jeg kan ikke se nogen steder, at der er tiltag over for ofrene, at der er forbedrede hjælpemuligheder. Rundtomkring i landet har det været besluttet at oprette voldtægtscentre osv. – det kan jeg ikke se nogen styrkelse af. Og jeg kan

navnlig ikke se nogen som helst tegn på, at der skulle komme færre ofre efter dette.

Jeg vil gerne spørge hr. Helge Adam Møller: Bliver der færre ofre efter denne forhøjelse af straffen, og bliver der færre gerningsmænd?

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg ved såmænd ikke, om der er nogen trøst i, at man får slukket sin hævntrøst. Jeg kan forstå på hr. Helge Adam Møller, at han tror, at ofrenes største problem, er hævntrøst – det er det eneste, der er svar på. Jeg vil sige, at den er der også, og den skal sådan et eller andet sted også have sit, men det er det eneste, der er svar på i det her forslag. Alt det andet har fru Elisabeth Arnold nævnt, så det skal jeg ikke komme ind på ikke er der.

Så en enkelt ting om det der med biltyverierne: Jeg kan altså ikke høre, hvor begavet det er at lave en minimumsstraf på det punkt. Det er dér, hvor vi savner hørings svarene for at se intertelligensen i det her.

Det, som jeg klagede over før, var, at De Konservative – nej, det var nu altså Venstre, men nu kan jeg forstå, at dengang hr. Helge Adam Møller var formand for Færdselsikkerhedskommissionen, tænkte han jo anderledes over det – syntes, at det at køre rædselsfuldt, fartforbrydelser, skulle være langt, langt mindre alvorligt end biltyveri. Det var det, jeg snakkede om, og ikke, at biltyverier ikke var alvorligt.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Til Enhedslistens ordfører vil jeg bare sige, at jeg slet ikke snakkede om hørings svar, det nævnte jeg overhovedet ikke. Jeg syntes bare, det var dejligt, at der var en lægmand, der optrådte som lægmand med nogle gode og velnuancerede synspunkter – synspunkter, som en meget, meget stor del af befolkningen har.

KI. 16.55

Det synes jeg er godt at have i en samling af mange andre folketingsmedlemmer, hvor der er nogle, der i kraft af enten deres uddannelse, eller fordi de har været her i mange år, også har en stor teknisk viden. Samlet giver det jo den bedste afbalancering. Derfor synes jeg, det var så pragtfuldt at høre hr. Per Dalggaard. Det hjælper jo selvfølgelig også lidt, når man er enig i de synspunkter, der bliver fremført.

Så jeg vil altså ikke nedlægge Straffelovrådet eller andre ting, nej. Men jeg vil godt have, at

lovforslagene sendes ud til høring hver eneste gang, også hos hr. Per Dalgaard. Det sendes ud til alle 179. Det er jo derfor, vi sidder her. Vi skal alle 179 læse dem igennem, alle 179 tage stilling, alle 179 kan gå op og blande os i debatten, ikke bare ordførerne. Så det er jo til høring hos hele Folketinget, og det er pragtfuldt.

Til fru Elisabeth Arnold: Jeg synes nu, der er andre forebyggende ting ud over dem, der står her i lovforslaget, men som jeg nævnte for et kvarter siden, er det jo de to store planer, som kom frem i sidste uge, eksempelvis bekæmpelse af vold mod kvinder. Der er da en hel bunke tilfag dér, men der er da ingen grund til at skrive det samme to eller tre steder.

Så bliver jeg spurgt, om der bliver færre ofre. Ja, det er jeg overbevist om. Og bliver der færre gerningsmænd? Ja, det er jeg overbevist om. Hvis jeg bare tager de 30.000 biltyverier, så kan man kalde mig Mads, hvis ikke der er skåret, når vi mødes her om 3 år, 5.000, 10.000 eller 15.000 biltyverier af, for nu bliver det ikke attraktivt for den unge knægt på 16 år at stjæle en bil, for han ved, at hidtil har han skullet stjæle 10-15-20 biler, før der rigtig skete noget, nu ved han, at fælden klapper første gang, og så lader han være. De fleste af dem er jo rimelig fornuftige.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Helge Adam Møller taler meget om hensynet til ofrene, og det er vi jo alle sammen enige i. Vi kan så have forskellige måder at vurdere, hvad der er bedst i forhold til ofrene. Jeg har ikke set en eneste undersøgelse, der viser, at man får færre gerningsmænd og færre ofre af at forhøje straffene. Tværtimod plejer det at føre til, at folk bliver mere kriminelle og bliver fastholdt i deres kriminalitet.

Det, jeg oplever, når jeg har talt med ofre, er derimod, at de har behov for at komme videre i deres liv, at de har behov for at få noget hjælp til at få styr på deres liv og komme videre. Det er der jo skåret ned på alle steder, bl.a. med hele det boligsociale, der er skåret væk, bl.a. beboerrådsgiverne, der bliver skåret væk, hvilket betyder, at folk ikke kan få den hjælp, og ud fra mine erfaringer kan dette også føre til, at der kommer mere vold i familierne, fordi de bliver trængt og ikke kan få den hjælp, som de kunne få før fra beboerrådsgiverne.

Så vil jeg gerne høre: Når hr. Helge Adam Møller siger, at vi skal tage hensyn til, hvor lang tid offeret er påvirket, når vi ser på, hvilken straf gerningsmanden skal have, betyder det så, at vi skal til at udmåle straffen for gerningsmanden i forhold til, hvor slemt tilredt offeret er blevet, altså at vi skal til at indføre »øje for øje og tand for tand«?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hvis jeg ikke husker helt galt, har antallet af voldtægtsofre i de sidste adskillige årtier været temmelig konstant. Men det ville da være interessant, hvis man kunne konstatere, efter denne forhøjelse af straffen, at hr. Helge Adam Møller kunne få ret i, at der pludselig ville komme markant færre ofre. Det ville jo være interessant at se, men det kan vi jo så undersøge.

Hvad biltyverier angår, vil jeg godt sige, at det jo er en profeti, som hr. Helge Adam Møller er hundrede procent sikker på vil gå i opfyldelse, for i forvejen er det jo sådan, at antallet af biltyverier styrtdykker, og i løbet af de næste 10 år vil samtlige biler i Danmark formentlig være forsynet med dippedutter og elektroniske spærre, der gør, at man ikke kan komme videre, når man har stjålet en bil.

Så til lykke med denne retspolitiske stramning, som vil medføre færre biltyverier, for det vil i hvert fald ske i løbet af en 5-års-periode.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det, der kalder mig herop, er diskussionen mellem hr. Helge Adam Møller og fru Line Barfod og de fortræffelige svar, som hr. Helge Adam Møller gav fru Line Barfod.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Helge Adam Møller, om ikke hr. Helge Adam Møller drager den samme konklusion af den debat, som jeg gør, nemlig at venstrefløjens retorik, som traditionelt har været dette at tale i folkets navn, er en retorik, der i virkeligheden dækker over et ønske om et elitært samfund, hvor det er et elitært akademikerstyret samfund.

Jeg hæftede mig ved, at fru Line Barfod sagde, at lovene ikke kun laves af jurister. Det er en meget afslørende formulering. Lovene skal overhovedet ikke laves af jurister. De skal laves af repræsentanter for befolkningen, og juristerne er kun underordnede redskaber.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Til hr. Jesper Langballes spørgsmål kunne jeg sige meget, men jeg vil nøjes med at sige: Jo, jeg er enig.

Til fru Line Barfod, der spørger, om det virkelig kan være rigtigt, at straffen skal være længere, hvis offeret er slemt tilredt: Det mener jeg helt bestemt, selvfølgelig. Jo grovere volden er, jo længere straf.

Så lagde jeg mærke til, at fru Line Barfod igen – og det har hun gjort et par gange – sagde:

»Hver eneste undersøgelse viser, at ...« Jamen se, én ting er undersøgelser, noget andet, der er interessant indimellem, er også at snakke med almindelige mennesker.

Jeg og Retsudvalget har et par gange været på Søbysøgård. Der sidder bl.a. unge kriminelle drenge på 16, 17, 18 år, som er sat ind 1, 1½ eller 2 år.

En af de ting, der er spændende, når man sidder og snakker med dem i deres lille celle, er, at de forklarer, at de er startet som 9- eller 10-årige, typisk med biltyverier – sagt til fru Margrete Auken – og så er de fortsat og fortsat og fortsat, og da de blev 15 år, fik de tre eller fire tiltalefald, og så klappede fælden, og nu sidder de derovre. Men de siger næsten alle sammen: Bare der var nogen, der var skredet ind, første gang jeg stjal en bil, og ikke ved bil nummer 16, eller første gang jeg begik groft hærværk, og ikke tiende gang.

Så det er altså filosofien bag bl.a. konservativ retspolitik: Grib ind tidligere. Stop det med skræddersyede sanktioner i stedet for at lade det udarte sig, for så svigter vi også de unge.

Formanden:

Fru Margrete Auken som ordfører.

Margrete Auken (SF):

Jeg sad og faldt helt i staver over de der 9-årige biltyve, for jeg var slet ikke klar over, at det var det, der var den hyppigste forbrydelse blandt 9-årige.

Så vil jeg lige sige, at da vores ordfører, fru Anne Baastrup, ikke kan være her, har jeg lovet at holde talen for hende.

Jeg vil godt fremhæve, at det, som selvfølgelig for SF, og jeg håber for alle, er det afgørende, er, at vi får færre ofre, og derfor ønsker SF bedre straffe.

Vi har igennem meget lang tid ønsket, at straffeloven blev gennemset med henblik på at

få en vurdering af, hvad man straffer, hvorfor og hvor længe. For SF har det vigtigste ved straffesystemet været, at kriminalitet undgås. Derfor skal straffene som sagt være bedre, hvor man på baggrund af viden får givet den behandling, der er nødvendig, til den enkelte kriminelle.

Det handler om, at mennesker, der begår vold, skal lære at styre sig selv, så de ikke efter afsoning begår ny vold. Det handler om, at mennesker, der er i misbrug, kommer ud af det, og det handler endelig om, at de manglende kompetencer, der måske har ført til en marginaliseret tilværelse som kriminel, kompenseres, så kriminelle efter afsoning eller som led i afsoning kan blive integreret i samfundet.

Straffeloven har brug for et serviceeftersyn, og derfor var det en sejr, da vi fik den tidligere justitsminister til at få Straffelovrådet i gang med et grundigt gennemsyn, som nu snart kan forventes.

Vi ønsker en hurtig afgørelse ved domstolene af sager generelt, men især af sager, hvor mennesker er kommet til skade. Det afgørende for et offer er, at hun eller han ikke skal se gerningsmanden i en lang periode, efter at deres sag er rejst.

Samtidig ønsker vi en langt bedre indsats over for ofrene: hurtig og gratis psykologhjælp, hjælp til at få vejledning gennem hele retssagen om, hvad der sker og hvorfor, overfaldsalarm, hvis det ønskes, osv.

Det er således ærgerligt, at justitsministeren i stedet for at vente på denne samlede rapport fandt det vigtigere, at forslagene skulle frem i denne samling.

Gennemføres de i denne samling, og tages der ikke skridt til at nedkriminalisere anden kriminalitet, vil det betyde en risiko for, at kriminalforsorgen nærmest bryder sammen. Der er ikke plads i hverken de lukkede eller åbne fængsler. Der er allerede i dag store problemer for de ansattes arbejdsmiljø med alt for megen sygdom og tidlig nedslidning. Det er svært at få kvalificerede folk til at søge stillingerne. Og med de planer, ministeren har, om at åbne nedlagte fængselspladser, som f.eks. Politigårdens, er der efter SF's opfattelse kun ét resultat, vi får ud af disse strafskærpelser, nemlig dårligere straffe. Det betyder større risiko for tilbagefald og flere nye ofre for kriminalitet, og det kan da ikke være målet.

KI. 17.05

Det kan heller ikke være regeringens mål, at man ved denne uigennemtænkte lovgivning,

som ikke tager højde for de afledede konsekvenser, skal ødelægge et system, der er ved at få en samlet, positiv udvikling, hvor der i langt højere grad kan gives behandling af de indsatte, hvor man kan visitere de indsatte, så de bedre kan få lige det tilbud, de har brug for, så de kan få et liv uden kriminalitet og dermed ikke lave nye ofre.

Oven i dette forslag kommer ministeren så også med besparelser for domstolene; besparelser, der betyder længere ventetid, før sagerne kommer for retten:

Giver det ofre, der oplever, at deres ulykke er noget, som samfundet tager hånd om? Nej, det giver ofre, som skal møde gerningsmanden i måske måneder efter, at overfaldet er sket.

Regeringens politik hænger ikke sammen. Det er ikke godt. Det er simpelt hen et dårligt forslag, vi står med her, ugennemarbejdet og ugennemtænkt, og derfor stemmer SF imod.

Elisabeth Arnold (RV):

Danmark straffer vold hårdt. Det viser undersøgelser, hvor man sammenligner frihedsstraffe af voldsforbrydere i Danmark og andre lande.

Fra Det Radikale Venstres side synes vi, det er o.k., at Danmark straffer vold hårdt. Vi synes ikke, der er grund til at forhøje straffen yderligere. Det mener vi faktisk ikke, der er belæg for. Vi mener, at det er i orden, at Danmark har tydelige og klare sanktioner over for voldsmand.

Vi har et samfund, der i stigende grad ikke tolererer vold mod personer. Der er dog et enkelt område, hvor Danmark straffer vold mildere end andre lande gør, og det er med hensyn til voldtægt, og derfor har vi også tidligere været medforslagsstillere sammen med Socialdemokratiet for at øge straffen for voldtægt ved at fjerne den midterlinje, der er i den nuværende strafferamme ved 6 år, og så bør man bruge hele spændet fra 0 til 10 år i forbindelse med straf for voldtægt.

Derfor kan vi i princippet godt diskutere forhøjelse af strafferammerne for voldtægt i forbindelse med det forslag, der er lagt frem her. Men vi er selvfølgelig kedede af, at man kæder forslaget sammen med en del andre ting, som vi absolut er modstandere af, som det er gjort i det her meget store forslag. Men i princippet står vi ved, at vi ønsker, at voldtægtsstraffe kan forhøjes.

Når vi går til bestemmelserne om anden vold, vil vi altså meget hellere have, at man går efter årsagerne, og jeg har hørt rygter om, at justitsministeren vil fremsætte forslag om at slå hårde ned på f.eks. værtshusejere, som udskænker

for mindreårige. Hvis den dag oprinder, hvor justitsministeren vil fremsætte sådan et forslag, vil jeg rose justitsministeren, og jeg vil også meget håbe, at jeg kan støtte forslaget. Det venter jeg spændt på at høre nyt om.

Men strafferammerne er som sagt allerede høje, og det vigtigste for os er, at disse voldsforbrydelser slet ikke opstår, og at man simpelt hen slår ned på de miljøer, hvor volden er en almindelig samtaleform. Det er det, vi ikke skal acceptere.

Der er også sket adskillige tidligere skærpedelser i forbindelse med den tidligere regerings voldspakker, som har været med til at forhøje de tildelte straffe, som vi kan se dem i praksis.

Så kommer vi til bestemmelserne om biltyveri. Det har vi allerede diskuteret i forbindelse med tidligere ordførere, og det virker lidt barokt, at vi skal have strafforhøjelser for en type forbrydelser, som faktisk styrtdykker i øjeblikket. Det er den første bemærkning, jeg vil gøre.

Den anden bemærkning om biltyveri er, at Det Radikale Venstre er lodret imod at sanktionere førstegangstilfælde med 14 dages fængsel. Den eneste trøst er, at regeringen foreslår, at for unge mennesker under 18 år kan frihedsstraffen gøres betinget af samfundstjeneste. Det er dog i det mindste en trøst, at man kan tage helt unge lovovertrædere og sige: I stedet for at komme i fængsel, kan I gøre samfundstjeneste. Jeg synes, man skulle tage samfundstjenesten som den absolut foretrukne sanktion. At sætte unge førstegangskriminelle 14 dage i fængsel er noget, som alle, der er ansat og har arbejdet med kriminalforsorgen, advarer stærkt imod. Det er ikke en måde at behandle førstegangsløvovertrædere på.

Jeg vil gå videre til bestemmelserne om menneskesmugling og sige, at for Det Radikale Venstres vedkommende synes vi, det er o.k. med en forhøjelse af strafferammerne for menneskesmugling. Vi har også været med til at give mandatet i Europaudvalget, for det er en fælles EU-bestræbelse. I Europarådet har vi også været med til at anbefale, at man forhøjer strafferammerne for menneskesmugling. Men da de andre problemer, vi har med lovforslaget, er tungtvæjende i forhold til dette, kan vi altså ikke støtte det samlede lovforslag.

Kl. 17.10

Endelig synes jeg også, det skal siges, at det ville have været smukt, hvis man havde afventet Straffelovrådets rapport. Man har sat personer sammen, som er vidende, kyndige på området,

man har bedt dem om at lægge deres arbejdskraft og deres erfaring og deres viden i et udvalgsarbejde, og så vil man ikke vente på, at rapporten kommer. Jeg synes, de pågældende personer må føle sig snydt og sat til at gøre en masse overflødig arbejde, som man alligevel ikke vil bruge til noget, når det er færdigt. Det synes jeg ikke er nogen smuk fremgangsmåde, jeg synes, det er højst beklageligt, at regeringen behandler eksperter på den måde. Men det er åbenbart heller ikke dem, vi skal støtte os på i fremtiden.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne starte med endnu en gang at gøre opmærksom på, at jeg synes, det er problematisk, at vi debatterer forslaget uden at have set høringssvarene. Det er jo ikke rigtigt, som hr. Helge Adam Møller sagde, at det alt sammen er noget, vi har set mange gange og debatteret mange gange før.

Der er også en række andre bestemmelser med inde i det her forslag, som i og for sig ikke har noget med højere straffe for vold at gøre, men som vedrører en række andre punkter, hvor det havde været rart at se høringssvarene. Det ville også være rart at vide nu, hvor det ser ud til, at der er flertal for det, hvad de, der skal ud og bruge det i praksis, mener om den måde, det er udformet på, hvilke problemer det kan give anledning til i praksis.

Når man skal høre jurister, er det jo ikke, fordi juristerne skal sidde her i Folketinget og beslutte. Nej, så er det, fordi de, der er ude i virkeligheden og skal anvende det, politiet, domstolene og andre, skal kunne komme med deres holdninger til, hvad det her vil medføre af problemer og fordele. Derfor er det vigtigt, at vi har høringssvarene, så vi kan være opmærksom på, at vi laver nogle bestemmelser, som også giver det resultat, vi ønsker.

Vores opfattelse er, at det at hæve strafferammerne og sætte flere folk i fængsel, normalt vil føre til større problemer og ikke til færre problemer. Som flere andre har været inde på, mener vi, at hvis man skal mindske antallet af ofre, mindske antallet af voldstilfælde, som vi jo alle er optaget af, så er det først og fremmest med forebyggende arbejde. Så er det at sikre, at når folk har begået vold, er der også som led i straffen en behandling, så de ikke kun skal spærres inde og så begå ny vold, når de slippes løs.

Dertil kommer hele problemet, som vi har været inde på tidligere i debatten i dag, at det

her forslag regner ministeren med vil føre til over 300 flere indsatte i fængsler, som i forvejen er nedslidte og overfyldte, og hvor fængselspersonalet gør opmærksom på, at der er meget store problemer. Man kan næsten ikke klare det længere. Og det her vil så føre til, at vi risikerer, at det går helt galt i fængslerne.

Så er der i lovforslaget også noget, som, så vidt jeg kan se, er en nyskabelse inden for dansk retspolitik. Det er med hensyn til § 134 a, hvor det foreslås, at strafferammen skal hæves med 1 år til 1½ år. Så vidt jeg ved, men det kan vi så få afklaret under udvalgsarbejdet, er det første gang i dansk retspolitik, at man ændrer straffeloven med henvisning til en kommende konkret begivenhed. Det sker indimellem, at vi laver lovgivning på baggrund af en konkret sag, som er sket, men her gør vi det altså med henvisning til en kommende begivenhed, nemlig at vi er bange for, at nogle ved et kommende konkret topmøde vil begå vold. Derfor har politidirektøren i København bedt om at få mulighed for at varetægtsfængsle demonstranter, og det har hun så fået med det her forslag.

Det fremgår direkte af bemærkningerne på side 17, at man henviser til terrorpakken og henviser til, at de demonstrationer, man forestiller sig vil kunne foregå, erfaringsmæssigt: »... vil kunne opleves som en alvorlig skade på navnlig et lands politiske og samfundsmæssige struktur«, altså den samme ordlyd som i terrorpakken.

Men vi så som sagt hellere, at man generelt kiggede på det forebyggende arbejde, at der skete noget der. Vi håber at få en lang udvalgsbehandling, og så må vi tage debatten igen under andenbehandlingen, når vi har høringssvarene og også kan høre, hvad de, der skal anvende alle de her mange forskellige forslag i praksis, vurderer, der vil være af problemer ved det.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu er fru Line Barfod, uanset hvor langt vi står fra hinanden politisk, jo en glimrende kollega, der før forhandlingerne stiller mig det spørgsmål, om jeg kan komme i tanker om nogle konkrete begivenheder, der tidligere har været nævnt i forbindelse med en ændring i straffeloven.

Kl. 17.15

Det kan jeg såmænd ikke. Jeg synes, det var meget sjovt set, men så vil jeg alligevel godt lige bede fru Line Barfod om at svare helt klart. Vi er

jo enige om, at det ikke er en særlov. Vi er vel også enige om, at når man nævner en fremtidig begivenhed, så skyldes det ulykkelige erfaringer fra tidligere begivenheder.

Havde det stået til mig, ville jeg godt have haft den ind allerede i terrorpakken, men jeg går ud fra, at fru Line Barfod er enig med mig i, at det ikke er en særlov, og at det er et forhold, der er kriminaliseret i forvejen, ikke?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne bekræfte over for fru Birthe Rønn Hornbech, at det er ikke en særlov, og det, jeg sagde, skulle ikke tages som udtryk for, at det her er i strid med nogen regler for, hvordan Folketinget kan lovgive.

Jeg gør bare opmærksom på, at for mig at se er det en nyskabelse på det retspolitiske område, og selvfølgelig er det rigtigt, at man har erfaringer fra nogle andre lande. Men jeg havde så gerne set, at man havde taget det som et særskilt forslag og særskilt havde diskuteret, hvad vi kan gøre i forhold til den type begivenheder. Hvordan ønsker vi, at demonstrationer, topmøder osv. skal afvikles, og på hvilke måder kan man forebygge, at der sker uroligheder? Det kunne jo være, at der var andre måder at forebygge det på end ved at varetægtsfængsle demonstranterne.

Jann Sjursen (KRF):

For Kristeligt Folkeparti er det ikke en farbar vej kun at fokusere på hårdere straffe som svar på kriminalitet. Omvendt er det heller ikke nok kun at beskæftige sig med forebyggelse. Kriminalitet må mødes med en helhedsorienteret indsats, der omfatter hensyn til både retfærdighed og menneskelighed. Ofrene er nemlig i mange tilfælde ikke kun dem, der bliver ramt af kriminaliteten, men også gerningsmændene.

Derfor vil Kristeligt Folkeparti også i dag melde sig blandt dem, som gerne havde set, at regeringen havde fremsat forslag, som netop pegede i retning af en mere helhedsorienteret indsats end det, der er tilfældet dels med det lovforslag, vi behandler nu, dels også med det, der kommer til udtryk i regeringens handlingsplaner mod vold og ungdomskriminalitet og handlingsplanen mod bekæmpelse af vold mod kvinder.

Det er også baggrunden for, at vi fra Kristeligt Folkepartis side, da vi så dette lovforslag blive fremsat, valgte at stille en forespørgsel til rege-

ringen, som kommer til behandling her i Folketinget på mandag om, hvad regeringen vil gøre for at styrke forebyggelsen af personfarlig kriminalitet og også nedbringe tilbagefald til kriminalitet blandt personer, som netop er dømt for personfarlig kriminalitet.

Det er et forsøg på at få regeringen på banen, når det gælder en helhedsorienteret indsats, og vi forventer, at regeringen på mandag kan fremlægge en lige så ambitiøs plan for, hvordan vi forebygger kriminalitet, som man kan i dag med det lovforslag, vi har til behandling om, hvilke strafferammer der skal gælde, når straffelovens overtrædelser er blevet begået og straf idømmes.

Jeg siger det, fordi det er vigtigt for Kristeligt Folkeparti at understrege netop den helhedsorienterede indsats. Jeg vil ikke lægge skjul på, at vi ikke desto mindre i dag støtter regeringens lovforslag, fordi vi længe har haft det ønske, at strafferammerne for personfarlig kriminalitet blev hævet.

Jeg bør dog sige, at hver gang vi har behandlet tilsvarende forslag fra Venstre og De Konservative fra tiden under SR-regeringen, hvor lignende forslag blev fremført fra de to regeringspartiers side, har jeg sagt på Kristeligt Folkepartis vegne, at vi fandt, at man med fordel kunne afvente Straffelovrådets betænkning, inden man gennemførte sit forehavende, uanset vi også i SR-regeringens tid var positive over for V og K's forslag.

Det er faktisk stadig vores synspunkt, og vi synes, det er lidt grotesk, at Straffelovrådet forventes at komme med sin betænkning 1. juli, og så skal vi på nuværende tidspunkt haste det lovforslag igennem, som vi behandler her i dag.

Men nu kommer lovforslaget, og det er til syvende og sidst afgørende, hvilke knapper der så trykkes på, og vi vælger altså at trykke på jakkapperne, fordi vi generelt har den opfattelse, at strafferammerne skal hæves for personfarlig kriminalitet.

Kl. 17.20

Vi kan støtte enkeltelementerne i lovforslaget fra regeringen. I særdeleshed glæder vi os over, at man nu får indsat en særlig paragraf vedrørende menneskehandel. Vi har selv tidligere i diskussionen om handel med kvinder især påpeget for, at dette område fik en særlig paragraf og blev kriminaliseret som et selvstændigt område. Det sker nu også med regeringens lovforslag, og det vil vi godt specielt pege på som et af de positive elementer, vi ser i forslaget.

Lad mig runde af med at sige, at når vi generelt ønsker strafferammerne hævet for personfarlig kriminalitet, er det selvfølgelig, fordi det også for os er et spørgsmål om, hvilken retsfølelse befolkningen har. Straf må ikke have karakter af hævn, men straf er nødvendig netop af hensyn til befolkningens retsfølelse.

Men målet med vores straffesystem må også være at beskytte ofre og forebygge kriminalitet samt ansøre og hjælpe den kriminelle til en lovlydig tilværelse. Derfor er det altså, at vi meget ser tingene i en sammenhæng, altså også i et forebyggelsesperspektiv, som det kommer til udtryk i den forespørgsel, vi har rettet til regeringen om selv samme emne.

Lad mig også her til sidst sige, at vi synes, at der på baggrund af regeringens lovforslag, som jo ser ud til at blive gennemført, rejser sig en debat om, hvorvidt kriminalforsorgen har de nødvendige ressourcer til at kapere ændringerne i strafferammerne. Det er et spørgsmål, som vi synes kræver fornyet diskussion, og den diskussion forventer vi, at regeringen selvfølgelig tager initiativ til i kredsen af forligspartier, der står bag forliget om kriminalforsorgen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne høre hr. Jann Sjursen: Mener Kristeligt Folkeparti, at vi skal til at sætte flere folk i fængsel i Danmark? Og giver det – når det nu af justitsministeren er oplyst, at dette forslag vil føre til, at der skal omkring 300 flere i fængsel om året i Danmark – slet ikke Kristeligt Folkeparti anledning til at overveje, om man måske skulle lade være med at støtte et sådant forslag og afvente Straffelovrådets samlede forslag til ændringer i strafferammerne?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Socialdemokratiet er jo meget enig med Kristeligt Folkeparti i, at tidspunktet, som det her lovforslag kommer på, er temmelig håbløst i forhold til, at regeringen nu endelig har erkendt Straffelovrådets betydning og også fremrykket tidspunktet, hvor Straffelovrådet skal komme med en anbefaling til Folketinget.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre Kristeligt Folkepartis opfattelse af den ubalance, som vi umiddelbart er faldet over, nemlig at voldtægt mod voksne efter det her lovforslag vil blive straffet inden for en 12-års-strafferamme,

mens seksuelt misbrug af børn stadig væk vil være på de 10 år.

Kan hr. Jann Sjursen ikke bekræfte, at det er et ganske tydeligt eksempel på, at når man prøver at rette op ét sted, risikerer man at få tyve andre ubalancer, som regeringen kunne have undgået, hvis den havde ventet, til Straffelovrådet var kommet med sine anbefalinger?

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Til fru Sandy Brinck vil jeg sige, at jeg faktisk er hundrede procent enig. Jeg kan ikke sige det kortere, jeg kan heller ikke sige det mere præcist.

Men fru Sandy Brinck har jo fuldstændig ret, og når vi i sin tid fremsatte forslaget i en forespørgselsdebat her i Folketinget om at lade Straffelovrådet se på strafferammerne generelt, var det jo netop for at sikre proportionaliteten i straffeloven mellem de forskellige strafferammer, og fru Sandy Brinck og Socialdemokratiet har i debatten her i dag peget meget præcist på de konsekvenser, det får, når man ikke ser på hele området.

Men jeg kan af debatten i dag forstå, at Socialdemokratiet og Kristeligt Folkeparti, på trods af synspunktet og den respekt vi har haft for Straffelovrådets arbejde, alligevel havner på det synspunkt, at vi stemmer for lovforslaget – det gør vi i hvert fald fra Kristeligt Folkepartis side – for nu bliver det gennemført. Og vi har jo i lang tid fremført den holdning, at vi mente, at strafferammerne for personfarlig kriminalitet skulle sættes i vejret.

Kl. 17.25

Til fru Line Barfod vil jeg sige, at jeg synes, at jeg har svaret på spørgsmålet om tidspunktet og respekten for Straffelovrådets arbejde, og igen kan jeg kun sige, at jeg beklager meget, at regeringen vælger at haste det her igennem. Jeg har tidligere, når Venstre og De Konservative har fremsat deres tilsvarende beslutningsforslag, erklæret mig enig i intentionerne på Kristeligt Folkepartis vegne, men også dér tilrådet, at man afventede Straffelovrådets arbejde.

Med hensyn til de 300 flere, der nu kommer i fængsel, vil jeg sige, at det jo ikke er et mål i sig selv at få flere i fængsel fra Kristeligt Folkepartis side, absolut ikke. Jeg har henvist til befolkningens retsfølelse som værende et vægtigt argument for Kristeligt Folkeparti også til at gå ind for, at strafferammerne for personfarlig kriminalitet skulle sættes op.

Men vi ønsker jo netop at se de indsatte ophold i fængslet også som en mulighed for at bringe alternative tilbud på banen og komme op med programmer, som gør, at man rent faktisk kommer ud af fængslet kriminalitetsfri og også i en efterværnsperiode kan holde sig kriminalitetsfri. Det er derfor, vi lægger vægt på den helhedsorienterede indsats, som jeg har understreget her i dag, og som er baggrunden for, at vi har valgt at rejse en forespørgsel til regeringen om selv samme emne.

Men vi er bekymret for, hvad der sker i vores fængsler, for den yderligere belastning, der bliver i kriminalforsorgen, når dette lovforslag bliver gennemført, vil jeg ikke lægge skjul på.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu har det været nævnt nogle gange, at det skulle være mildere at forbryde sig mod børn, og for at der nu ikke skal danne sig nogen myter, vil jeg godt bede hr. Jann Sjursen komme herop og bekræfte følgende: Strafferammen for voldtægt gælder voksne såvel som børn. Det vil altid være en skærpende omstændighed, at voldtægten forøves mod børn, yderligere skærpende, hvis barnet er under 12 år, fordi enhver form for seksuel udnyttelse, også den, der ikke er voldtægt, i forvejen er kriminaliseret med højere straffe.

Altså: Voldtægt mod børn vil altid være en skærpende omstændighed i forhold til voldtægt mod voksne. Vil hr. Jann Sjursen bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Til hr. Jann Sjursen vil jeg sige, at jeg godt kan forstå, at man vil ind og se på, om straffen for kriminalitet mod personer skal hæves, det har man jo også kigget på tidligere.

Det, der er det helt afgørende nye, er, at tidligere, hver gang man har hævet straffen på nogle områder, har man samtidig enten sænket straffen på andre områder eller lavet alternative former for straf, så antallet af folk, der sad i fængsel i Danmark, var det samme. Og det, jeg gerne vil høre, er – det var det, jeg blev meget nervøs for, da jeg hørte det sidste af hr. Jann Sjursens svar før: Mener hr. Jann Sjursen og Kristeligt Folkeparti, at vi nu skal til at sætte flere folk i fængsel, for så kan vi behandle flere, altså at vi skal lave behandlingssystemer i fængslerne?

Det var det, man gjorde op med i 1973. Er det dét, man nu ønsker? Altså at der er flere, der

skal ind under fængselssystemet for at få behandling, i stedet for at finde andre former for forebyggende foranstaltninger og andre former for behandling, f.eks. få narkomaner i behandling i behandlingsinstitutioner for narkomaner i stedet for i fængsler?

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Jann Sjursen, om hr. Jann Sjursen efter sin tale forventer, at justitsministeren fremsætter et forslag, som kan løse de problemer, som kriminalforsorgen helt åbenlyst står over for i forlængelse af det her lovforslag.

Det er klart, at fra Socialdemokratiets side tænker vi jo især på den megen usikkerhed, der er om kriminalforsorgens økonomi. Læs bemærkningerne til lovforslaget, der står det sort på hvidt, at den kreds, der har lavet det her, jo ingen anelse har om, hvad konsekvenserne bliver af det. Forventer hr. Jann Sjursen, at justitsministeren kommer med et svar på, hvad der skal ske med overbelægningsen i landets fængsler? Og måske vigtigst af alt: Forventer hr. Jann Sjursen også, at justitsministeren kommer med et svar på, hvad der skal ske med det meget, meget centrale ønske, som Kristeligt Folkeparti har, og som Socialdemokratiet deler: Hvordan får vi sikret en bedre behandling af dem, der nu skal i fængsel, således at de rent faktisk ikke bliver dårligere mennesker, men bliver mennesker, som i hvert fald ikke kommer tilbage til fængselsophold, når de engang kommer ud derfra?

Kl. 17.30

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Til hr. Morten Bødskov vil jeg sige, at jeg har en klar forventning om, at justitsministeren kommer med sådan et konkret forslag, som også Socialdemokratiet har efterlyst i debatten her i dag, og at man selvfølgelig tager sagen op i forhold til den forligskreds, som jeg også sagde det i min ordførertale, der står bag kriminalforsorgen og den flerårtafte, som er indgået. Det er helt nødvendigt, og jeg mener i øvrigt også, men det kan ministeren eventuelt selv bekræfte senere, at ministeren har givet tilsagn om noget sådant på et tidligere tidspunkt. Men det forudsætter jeg helt klart, for ellers giver det her jo ingen mening.

Over for fru Line Barfod vil jeg rette op på en misforståelse, hvis jeg skulle have gjort mig skyldig i den tidligere i debatten: Det er jo ikke

sådan, at vi mener, at vi skal gøre fængselsvæsenet til behandlingsinstitutioner i sig selv, altså at målet er at få så mange, f.eks. narkomaner, sat i fængsel som overhovedet muligt, for dér at kunne behandle dem. Det vil jeg godt dementere, hvis det er den forståelse, fru Line Barfod har fået. Vi synes jo f.eks. i forhold til narkomaner, at de netop skal have behandling, så de ikke bliver buret inde, hvis jeg må være så fri at sige det sådan, på grund af den kriminalitet, der må begås for at skaffe penge til f.eks. stoffer.

Men ikke desto mindre lægger vi vægt på, at de, der nu af den ene eller anden grund kommer i fængsel, kommer under behandling, eller at opholdet har et resocialiserende sigte, sådan at målet om en kriminalitetsfri tilværelse efter ophold i et fængsel kan indfries. Det må dog være det optimale. Vi har ikke noget ønske om at få så mange som overhovedet muligt sat i fængsel, men vi har et ønske om at hæve strafferammerne for personfarlig kriminalitet.

Så kan man diskutere det om biltyveri, som også har været diskuteret meget i debatten her i dag. Det er nok det eneste punkt, hvor vi har lidt tvivl i vores sjæl, når det gælder det strafferetslige. Men der vælger vi at sige, at o.k., man kommer ikke uden om, at mange biltyverier også foranlediger farlige situationer, direkte ulykker med død til følge, og derfor er det faktisk vigtigt, tror jeg, for at komme dét til livs, at man sætter hurtigere og mere konsekvent ind, og det er det, som regeringen lægger op til.

Til fru Birthe Rønn Hornbech vil jeg sige: Der er forskellige paragraffer i dag, og der har været parallelitet mellem paragrafferne tidligere. Den brydes nu. Så kan vi tage en juridisk diskussion herom senere, men jeg synes dog, at det er bemærkelsesværdigt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er helt enig med hr. Jann Sjørnsen i, at når folk kommer i fængsel, skal man gøre, hvad man overhovedet kan for at resocialisere dem.

Det, som er min pointe omkring det her spørgsmål i dag, er, at hidtil har vi i Danmark haft en fængselsbestand på omkring 3.700, der sidder fængslet om året. Det forslag, der ligger nu, har ministeren selv oplyst, forventer man vil give omkring 300 flere. Det er altså en ganske voldsom stigning. Vi har i andre lande, og mest ekstremt i USA, set, hvordan antallet af fanger eksploderer.

Kort inden valget, under valgkampen, så vi, hvordan et privat firma, der driver fængsler i andre lande, kom på banen for at foreslå, at vi skulle have flere fængsler i Danmark. Vi har set i USA, hvordan det, at man har privatiseret fængsler, fører til, at der er en voldsom lobbyisme for at få bygget flere fængsler, for at få hårde straffe osv. Og det er min meget store bekymring, at i og med at man med det her forslag for første gang i 30 år bryder den enighed, der har været, og giver los for, at der kan komme flere i fængslerne, så giver man også los for, at den samme udvikling, vi har set i andre lande, kan begynde i Danmark, så en større og større del af befolkningen kommer i fængsel. Bekymrer det slet ikke Kristeligt Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg har ikke den samme bekymring som fru Line Barfod, det må jeg medgive.

Det er klart, at man, hvis man ser på regeringens lovforslag her isoleret, selvfølgelig kan sige: Jamen det fører bare til, at 300 flere kommer i fængsel om året, og hvad betyder det så for kriminalforsorgen osv. osv. Der har jeg givet udtryk for bekymring over, om kriminalforsorgen med de menneskelige og økonomiske ressourcer, der er til rådighed i dag, rent faktisk kan kapere opgaven, men det går jeg ud fra regeringen vil tage op med forligspartierne, som jeg har sagt det tidligere, i den flerårsaftale, der er indgået.

Kl. 17.35

Men det, der så til gengæld kan gøre mig bekymret, er, hvis man ikke får den helhedsorienterede indsats på banen, som vi fra Kristeligt Folkeparti helt klart lægger til grund i vores syn på kriminalitet. Hvordan undgår vi, at kriminaliteten vokser ikke bare den enkelte, men også samfundet over hovedet?

Der kan jeg være bekymret, når jeg ser på, hvad regeringen har lagt frem hidtil, og det er jo også baggrunden for, at vi har rejst en forespørgsel til regeringen, som kommer til behandling her i Folketinget på mandag.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg synes også, at vi under førstebehandlingen af det her lovforslag faktisk har haft en rigtig god debat, og jeg vil godt indlede med at sige, at det efter regeringens opfattelse er en rigtig god dag, fordi vi allerede nu kan konstatere, at et bredt flertal i Folketinget bakker op om den lin-

je, som regeringen lægger op til i det lovforslag, der er blevet diskuteret.

For regeringen er det helt afgørende, at i en verden, hvor vi hylder den personlige frihed, hvor vi sætter det enkelte menneskes integritet, den enkelte persons ukrænkelighed i højsædet, der er det naturligvis også nødvendigt, at vi går ind og straffer de mennesker konsekvent og også hårdt, der begår overgreb på andre. Den personfarlige kriminalitet må ikke straffes mildere end kriminalitet, der har et materielt sigte alene, f.eks. økonomisk kriminalitet.

Derfor har det også været afgørende, at vi fik vores straffelov bragt i overensstemmelse med en moderne retsopfattelse, en moderne opfattelse af det samfund, vi lever i, hvor netop det enkelte menneskes frihed, respekten ikke mindst for kvinder, respekten for det enkelte menneske, er sat i højsædet. Det er med udgangspunkt i det, at disse straffeskærpselser er blevet forelagt, og som sagt er jeg meget, meget tilfreds med, at debatten generelt set, synes jeg, har været god, og at der har været god opbakning til linjen.

Jeg synes også, at fru Birthe Rønn Hornbech i sit ordførerindlæg i starten faktisk udtrykker det på den helt rigtige måde, netop at det her drejer sig om det samfundssyn, man har, og den vægt, vi lægger på frihed for det enkelte menneske.

Jeg vil også gerne takke Socialdemokratiet for den positive tilkendegivelse, som man har givet lovforslaget, og for, at man kan tilslutte sig intentionerne bag det. Og jeg vil gerne sige til hr. Morten Bødskov og til Socialdemokratiet, at den nuværende regering går sandelig også på to ben. Vi kunne ikke forestille os noget værre end at humpe rundt bare på det ene ben og ikke benytte begge de to stærke ben, som de fleste mennesker heldigvis er udstyret med, og at det kriminalpræventive naturligvis også spiller en utrolig stor rolle for regeringen.

Derfor har vi også allerede nu fremlagt et par handlingsplaner, som målretter sig mod det mere kriminalpræventive, og som forsøger at forbedre i forhold til det, der er gældende praksis. Der er en lang række initiativer. Nogle af dem vil jeg komme ind på senere, også i min besvarelse af fru Elisabeth Arnolds ordførerindlæg.

Men jeg vil sige, at det, der er hovedsigtet i den handlingsplan, der hedder »Stop Volden«, og som retter sig mod ungdomskriminaliteten, er sådan set, at vi forsøger i forhold til de unge mennesker at fortælle, at allerede første gang, man begår kriminalitet, skal man mærke, at

samfundet ikke tolererer det. Der skal det have en eller anden form for konsekvens.

Men det betyder naturligvis ikke, at et 9-årigt eller et 10-årigt barn skal sættes i fængsel. Alene tanken er jo latterlig. Det, det drejer sig om, er, at 9- eller 10-årige, der indimellem desværre opfører sig som forhærdede kriminelle, der allerede har lært at lyve politiet og deres forældre direkte op i ansigtet, ikke føler, at samfundet er ligeglad, men at vi forsøger i et samspil mellem de kommunale myndigheder, politiet og ikke mindst i form af forældreinddragelse at få de unge mennesker og børn til at forstå, at kriminalitet ikke betaler sig, og at vi ikke tolererer det.

Så vi er fuldstændig enige om sigtet, men altså som sagt har vi allerede fremlagt to handlingsplaner i samråd med Socialministeriet, der er vores første bud på, hvad vi kan gøre ud over de initiativer, den tidligere regering allerede har taget.

Så var hr. Morten Bødskov også inde på hele problemstillingen med hensyn til: jamen har vi så sammenhæng i lovgivningen? Han nævnte her specifikt § 222, som nok også er en af de strafferrådsparagraffer, der umiddelbart ville falde i øjnene, hvis det var sådan, at man forsøgte at justere straffelovsbestemmelserne i forhold til det, vi behandler i dag.

Kl. 17.40

Jeg har faktisk i lovforslaget på side 5 gjort opmærksom på, at vi allerede i december 2001 har taget kontakt til Straffelovrådet og bedt om, at rådet i den gennemgang og den vurdering, der allerede er i gang, medtager de her straffeskærpselser, som indeværende lovforslag indeholder.

Og det er selvfølgelig i erkendelse af, at vi udmærket godt ved, at ud over de forslag til straffeskærpselser, vi behandler i dag, vil der helt klart være mange andre paragraffer, der muligvis vil have behov for en forhøjelse eller en justering.

Jeg vil medgive hr. Morten Bødskov på regeringens vegne, at vi sådan set er meget enige i de synspunkter, som Socialdemokratiet giver udtryk for. Der kunne også være andre ting i kapitel 24 omkring forbrydelser mod kønssædeligheden, som der var behov for at justere. Men det må vi tage under udvalgsarbejdet og under de videre forhandlinger om lovforslaget. Vi er som sagt meget åbne over for det. Men det har sådan set været i bevidsthed om, at vi mente, at Straffelovrådet kunne medtage alle de her synspunkter i arbejdet frem til den 1. juli 2002, hvor vi selv-

følgelig forventer og håber, at Straffelovrådet påbegynder afslutningen af deres arbejde.

Hr. Morten Bødskov sagde noget efter min opfattelse ret uforståeligt, nemlig at regeringen ikke havde noget overblik over, hvad konsekvenser lovforslaget vil have. Jo, det har vi rent faktisk. Det fremgår også meget tydeligt af side 29 i lovforslaget, hvor vi kommer med et skøn over, hvad det ud fra den kriminalitet, som er i dag, vil medføre, at man har straffeskærpelser.

Men vi har jo klart tilkendegivet, at man ikke kan forudsige hundrede procent, hvordan kriminaliteten vil udvikle sig – det er der jo ingen af os der kan – men at vi i samråd med bl.a. Kriminalforsorgen og Finansministeriet i løbet af sommeren vil prøve at foretage en mere præcis vurdering af, hvad konsekvensen så bliver for finansloven 2003, og det er i erkendelse af, at tingene måske skal justeres i forhold til det forelagte. Men det er altså ikke sådan, at regeringen ikke har et overblik.

Til hr. Per Dalgaard vil jeg også sige tak for et, synes jeg, rigtig godt ordførerindlæg. Vi er jo enige om det meste. Dét, hvor vandene skilles, og dér, hvor regeringen har en lidt anden opfattelse end Dansk Folkeparti, er i spørgsmålet omkring minimumsstraf. Og synspunkterne er jo velkendte.

Jeg ved, at hensigten fra Dansk Folkepartis side er et brændende ønske om, at strafferammerne skal skærpes, ikke mindst når vi tænker på disse typer af kriminalitet, som vi behandler i dag, og at man derfor ønsker at sende det signal til domstolene, at vi gerne ser, at strafferammerne kommer gevaldigt i vejret.

Det er et ønske, som regeringen deler, men vi finder ikke, at minimumsstraffene er vejen frem, fordi det kan have den u hensigtsmæssighed i dets udførelse, at der så vil være visse sager, som bliver forelagt domstolene, hvor domstolene skønner, at såfremt man skal idømme en minimumsstraf af en vis størrelse, så er der ikke grundlag for at afsige en sådan dom. Så man kan komme i den groteske situation, at for at hæve strafferammerne vil man faktisk opleve, at der er nogle, der helt slipper for straf. Og det er selvfølgelig et synspunkt, som jeg synes skal indgå i debatten.

Men vi deler fuldt ud Dansk Folkepartis synspunkt om, at strafferammerne skal hæves, og derfor har vi også angivet i bemærkningerne, til hvilket niveau vi ønsker strafferammerne hævet, både for så vidt angår de almindelige volds-

tilfælde og voldtægter osv. Så vi er enige om sigtet.

Jeg vil sige omkring biltyveri, hvor vi jo i hvert fald skærper ganske betragteligt, at når det gælder biltyveri, så skriver vi i lovforslaget, at som udgangspunkt mener vi, at det skal give 14 dages ubetinget fængsel. Men det vil naturligvis være op til domstolene at skønne, hvad man mener er det korrekte i en given sag.

Til den konservative ordfører hr. Helge Adam Møller vil jeg også sige tak for de flotte ord. Jeg deler fuldt ud hr. Helge Adam Møllers glæde over, at regeringen her, hvad jeg tror hr. Helge Adam Møller sagde, på 110-dages-fødselsdagen kan behandle de her forslag. Det er jo ikke tanker, som er nye for Det Konservative Folkeparti. Det er nogle, vi fuldt ud deler. Så vi er ganske enige om den her lovpakke.

Kl. 17.45

Til SF's ordfører og fru Margrete Aukén: Jeg har været inde på Straffelovrådet og det arbejde, de allerede er i gang med, og jeg vil da sige, at dér, hvor jeg trods alt kan høre en enighed, er, at hensynet til ofre skal veje tungere. Derom er vi jo fuldstændig enige.

At SF så ikke deler regeringens opfattelse, at straffeskærpelser er nødvendige, men måske fokuserer mere på det kriminalpræventive, det er der så ikke rigtig noget at gøre noget ved. Men der tror jeg da bl.a., at den handlingsplan, som jeg har fremlagt sammen med socialministeren, der handler om vold mod kvinder, og som forsøger at gøre mere for at hjælpe de voldsramte kvinder, så da forhåbentlig er noget af det, som SF vil tilkendegive at de finder er gode, målrettede, fremadrettede initiativer, når det gælder hensynet til offeret.

Men regeringen mener så sandelig, at det, at vi skærper straffene, jo er noget, der først og fremmest sker af hensyn til offeret og de pårørende, som kan føle sig voldsomt krænket af, at en person, der f.eks. udsætter en ung kvinde for voldtægt, slipper med en meget kort fængselsstraf, hvorimod den unge kvinde selv fysisk i måske en kortere periode, men psykisk måske resten af sit liv skal leve med den krænkelse, hun har været udsat for. Men sådan har vi måske en forskellig opfattelse af, hvordan offeret kan tilgodeses.

På fru Elisabeth Arnold forstod jeg det sådan, at Det Radikale Venstre ikke var med på så meget af strækningen. Når det gjaldt voldtægt, var Det Radikale Venstre med, men når det gjaldt den almindelige vold osv.; så var Det Radikale

Venstre ikke af den opfattelse, at der var behov for det. Jeg vil sige, at det underer mig faktisk meget, ikke mindst når det gælder voldsparagrafferne, at Det Radikale Venstre står af.

Jeg jo ved, at fru Elisabeth Arnold har læst lovforslaget og lovforslagets bemærkninger. Der fremgår det jo bl.a. meget klart, at et af de steder, hvor vi skærper straffeloven, er omkring vold i hjemmet. De voldsramte kvinder mener jeg faktisk er en gruppe, som vi ikke i tilstrækkelig grad tilgodeser, og regeringen finder ikke, at de strafferammer, der er i dag, i det omfang det er nødvendigt, straffer mænd, som gennemtæver deres hustru, tyranniserer dem. Og derfor forstår jeg ikke, at fru Elisabeth Arnold på det her område ligesom tilkendegiver, at der kan Det Radikale Venstre ikke være med.

For så vidt angår værtshusene og unges kriminalitet i forbindelse med indtagelse af alkohol, vil jeg sige, at det faktisk af regeringens handlingsplan fremgår meget klart, hvad det er for initiativer, der bliver taget i forhold til restaurationsbranchen og værtshusmiljøet.

På side 16 er der en oversigt i handlingsplanen. Jeg ved godt, at det ikke er handlingsplanen, der bliver behandlet i dag, men lovforslaget. Men af handlingsplanen fremgår det faktisk meget klart, at Justitsministeriet i en cirkulæreskrivelse til politiet vil give præcise anvisninger på, hvad der skal udstedes af vilkår, bl.a. i forbindelse med udstedelse af alkoholbevillinger, og at de vil indlede drøftelse med Rigsadvokaten om bødestørrelser ved udskænkning af alkohol, samt at Foreningen af Politimestre i Danmark i samråd med de relevante organisationer vil gå ind og se på en særlig uddannelsesordning for dørmænd. Jeg erindrer ikke, hvem af ordførerne der var inde på det synspunkt, men det er jo netop for at prøve at forhindre, at nogle af de måske meget voldelige unge kommer ind på diskoteker og starter et slagsmål.

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg også sige om hele tanken om, at unge skulle i fængsel – jeg har været inde på det før – at der fremgår det altså meget klart, ikke mindst også af regeringens handlingsplan, at for unge under 18 år skal det selvfølgelig gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste. Men vi vil sende det signal til de unge, at samfundet ikke vil finde sig i det. Heller ikke når det gælder biltyverier.

Til fru Line Barfod, som også var inde på hensynet til offeret, har jeg sådan set været inde på synspunkterne i min besvarelse til SF. Fru Line Barfod var så inde på § 134 a og efterlyste en

konkret sag. Jeg synes faktisk, at det fremgår meget klart af lovforslaget, at der har været nogle konkrete anledninger til, at regeringen har fundet det rigtigst at fremsætte det her forslag, og det er, at vi jo har oplevet, at der har været ganske voldsomme uroligheder i forbindelse med tidligere EU-topmøder, bl.a. i Sverige. Og set i lyset af det har vi fundet det mest rigtigst at medtage det i lovforslaget.

Kl. 17.50

Men jeg vil da gerne understrege over for fru Line Barfod, at det da absolut er regeringens håb og ønske, at det ikke bliver nødvendigt at bruge den paragraf.

Jeg har noteret mig, at politiet allerede har haft møder, bl.a. med nogle af de græsrodsbevægelser, som jo har ytret ønske om at komme i dialog med politiet. Her tænker jeg på ATTAC, hvor jeg kan forstå, at der endda er flere forskellige fraktioner af ATTAC, der gerne vil drøfte sagen med politiet.

Jeg håber på, at politiet ved at tage drøftelsen med græsrodsorganisationerne, hvoraf mange jo er fuldstændig fredelige, vil nå til en fælles forståelse af, hvordan tingene fungerer, så vi undgår voldelige optrin.

Jeg vil også gerne her tilkendegive, at det er min hensigt at forsøge at holde et ngo-møde på mit område i forbindelse med det danske formandskab.

Så vi gør alt, hvad vi overhovedet kan for at undgå, at det kommer til voldelige optrin. Det kan samfundet simpelt hen ikke være tjent med.

Endelig vil jeg også sige hr. Jann Sjursen tak for den positive tilkendegivelse. Man giver igen udtryk for, hvad vi selvfølgelig også mener, nemlig at man skal have en helhedsorienteret indfaldsvinkel til det her. Vi har fundet det rigtigst og nødvendigt at skærpe strafferammerne, men som jeg allerede har givet udtryk for, har vi nu også allerede fremlagt et par handlingsplaner, som har til formål også at satse på det kriminalpræventive.

Så der er altså ingen uenighed, og det fornemmer jeg sådan set heller ikke var det, hr. Jann Sjursen forsøgte at sige, men han efterlyste nok nærmere, hvad det var for initiativer, som vi sigtede mod.

Til sidst – den røde lampe lyser – vil jeg komme med et par betragtninger om kriminalforsorgen.

Det er ganske rigtig, at vi er i en situation, hvor den nødvendige fængselskapacitet ikke er til rådighed, i hvert fald ikke på sigt og slet ikke,

når lovforslagets virkninger slår igennem fuldt ud. Det skulle da kun være, hvis kriminaliteten faldt ganske betragteligt. Men hvis kriminaliteten holder sig på et niveau ligesom i dag, vil vi komme i en situation, hvor der mangler kapacitet, og det lægger regeringen sådan set ikke skjul på. Der er det min hensigt at indkalde de partier, der er her i Folketinget, til en drøftelse af, hvad vi så gør på kriminalforsorgens område. Jeg vil meget gerne have en ny flerårig aftale, og jeg er meget glad for, at der meget bredt her i Folketinget i dag har været en tilkendegivelse, som gik på, at kriminalforsorgen også i årene fremover skal tilføres midler.

Det ser jeg som udtryk for, at man også er indstillet på at finde pengene til de mursten, der skal til, og jeg mener faktisk, at det er en spændende opgave, vi står over for. Vi påbegynder jo bygningen af et nyt fængsel uden for Horsens, på Enner Mark, men jeg mener da bestemt, at vi skal fortsætte i den ånd, som den gamle flerårsaftale blev indgået i.

Så vi må drøfte, hvordan vi får løst opgaven også i årene fremover med hensyn til at have den nødvendige kapacitet til rådighed, dog vil jeg understrege, at kriminalforsorgen i forbindelse med dette lovforslag jo også har tilkendegivet, at det er muligt for kriminalforsorgen at løse opgaven i indeværende år, og at vi derfor ikke har mere hastværk, end at jeg mener, at forligspartierne selvfølgelig skal indkaldes i god tid, inden den gamle flerårsaftale udløber, men også de andre partier, der er i Folketinget, og jeg vil være meget fordomsfri, så alle vil blive indkaldt, med henblik på at vi kan få lavet en ny aftale på det område.

Alt i alt synes jeg, at det har været en god dag i dag, og vi ser frem til en spændende udvalgsbehandling. Jeg synes, det er godt, at samfundet sender et signal om, at kriminalitet, ikke mindst den personfarlige kriminalitet, tolererer vi ikke, og derfor bliver straffene også skærpet i forhold til i dag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Vi er alle sammen meget optaget af, hvad vi kan gøre, for at der bliver færre ofre. Derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, når man ser på regeringens samlede finanslov, på det samlede billede, der tegner sig, hvorfor man skærer så meget ned på det forebyggende arbejde, dels direkte på Det

Kriminalpræventive Råd, dels på beboerrådgi-verne og det beboersociale arbejde, dels på klubpædagoguddannelsen, som er et enkelt eksempel på et område, hvor man har en mulighed for, at de unge mennesker, som der kan være risiko for begår kriminalitet, kan få nogle rollemodeller og se, at der altså er en mulighed, at selv om man ikke er til en lang boglig uddannelse, er der nogle gode muligheder for at tage en uddannelse, komme i arbejde, komme på ret køl.

Kl. 17.55

Samtidig er klubpædagoguddannelsen for dem, der tager den, jo også en god mulighed. Nogle af dem, der tager den, er folk, der som unge selv har været ude i noget kriminalitet, og som så senere er kommet på ret køl og nu har mulighed for at få en uddannelse, men som ikke kan tage 4 år på et seminarium med en boglig uddannelse.

Jeg forstår ikke, hvordan det hænger sammen, at man på den ene side siger, man vil forebygge og tage hensyn til ofrene, og på den anden side beskærer man altså det forebyggende arbejde, de kriminalpræventive tiltag, netop det, der kunne være med til at forebygge kriminaliteten.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Justitsministeren sagde i sin besvarelse, at regeringen ønskede at bringe straffeloven i overensstemmelse med en moderne retsopfattelse. Så vidt jeg kunne læse i regeringsgrundlaget, ønskede regeringen netop, at et nyt udvalg skulle se på det, indtil regeringen så fandt ud af, at Straffelovrådet rent faktisk sad med opgaven og var temmelig godt i gang, og så kender vi jo alle sammen historien. Så mente regeringspartierne pludselig, at de også godt kunne bruge Straffelovrådet, fremskyndede arbejdet og det til trods kommer det her lovforslag, inden Straffelovrådet er færdigt.

Justitsministeren erkender i sin besvarelse, at det kan og vil medføre ganske mange uforklarlige forskelle mellem strafferammerne. Den socialdemokratiske ordfører har nævnt en af dem, der også sprang justitsministeren i øjnene, efter at den var blevet påpeget af Socialdemokratiet. Men kan justitsministeren ikke forklare, hvorfor ministeren med et embedsapparat ikke faldt over den meget åbenbare ubalance, som er så uforklarlig?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Trods den enighed, der er mellem regeringen og Dansk Folkeparti om det væsentlige, som justitsministeren nævnte, vil jeg alligevel spørge justitsministeren, om ikke det var en idé endnu en gang at overveje spørgsmålet om minimumsstraffe. Jeg forstår det nemlig ikke rigtig; vi savner en principiel debat om det.

Det er klart, at når strafferammerne ikke bruges af domstolene, er det jo et spørgsmål, hvor meget det hjælper at skærpe strafferammerne, og så er der den klassiske indvending, som blev nævnt, at så risikerer vi, at dommerne frifinder i stedet for. Men hvis der er en sådan mistanke, en så grov mistanke mod dommerne, at de ligefrem skulle obstruere lovgivningen og for at undgå en høj strafudmåling skulle omvurdere selve skyldsspørgsmålet, så synes jeg næsten, man skulle overveje at sende dommerne på kursus i magtens tredeling og så lære dem, at her i landet skal der dømmes efter gældende lov.

Jeg synes, der savnes en principiel, virkelig dybtgående debat om det spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Først til fru Line Barfod om det forebyggende arbejde.

Jeg synes, at vi i de to handlingsplaner – det er ikke det, debatten handler om i dag, men nu er der lavet så meget reklame for dem, så hvorfor ikke lige så godt fortsætte – faktisk tager fat og kommer med en masse gode tiltag og ideer til, hvordan vi kan få nogle af de unge mennesker ud af kriminalitet, ikke mindst ved samarbejde mellem politi, sociale myndigheder, forældre osv. Der er mange gode ideer i det.

Om den generelle finanslovdebat har jeg noteret mig, at den har fru Line Barfod jo deltaget aktivt i, næsten uanset hvilken minister der har været oppe. Der må man jo erkende, og det synes jeg lige så godt man kan sige rent ud, at regeringen har måttet prioritere. Det, at sygehuse skulle tilføres 1,5 mia. kr., og ældreområdet skulle tilføres 500 mio. kr., har medvirket til, at man så har måttet spare på andre områder, og det er naturligvis aldrig morsomt at skulle spare. Men forhåbentlig, og det er jeg fuldstændig overbevist om, vil der så selvfølgelig ske det, at de steder, hvor man sparer, jamen der vælger man selvfølgelig at bruge pengene sådan, at man får mest effekt af dem. Det er nu engang nødvendigt.

Som sagt har regeringen, synes jeg, egentlig på en meget effektiv måde i sine handlingsplaner forsøgt at komme med andre initiativer, som har til hensigt at nedbringe kriminaliteten, ikke mindst ved at forsøge at få fat på de unge i så god tid, at de ikke bliver forhærdede kriminelle.

Så vil jeg da sige, at der følger naturligvis også udgiftskrævende ting med nogle af de ting, ikke mindst i handlingsplanen for vold mod kvinder, men der er finansieringen jo også angivet.

Til fru Sandy Brinck, der talte om den moderne retsopfattelse: Jamen der er jo ikke nogen uoverensstemmelse i, at vi i dag behandler en strafskaerpelsespakke, som befolkningen har tørstet efter i umindelige tider på grund af den tidligere regerings langmodighed. Man kan sige, at der er et par ting, vi bringer i overensstemmelse med den moderne retsopfattelse allerede nu, men vi har fuldt ud tiltro til, at Straffelovrådet i sit arbejde gennemtænker resten.

Så vidt jeg ved, har Socialdemokratiet været en ihærdig fortaler for Straffelovrådet, og derfor kan det jo virke besynderligt, at man så her selv fremsætter lovforslag om en skærpelse for voldtægt. Jeg troede, man respekterede Straffelovrådets arbejde. Men det er jo så ofte sådan, at man måler sin egen indsats med en anden målestok end den, man måler sin modstanders med.

Til hr. Jesper Langballe vil jeg sige, at det er en interessant principiel debat, og som jeg allerede tilkendegav over for hr. Per Dalggaard, er det jo ikke, fordi vi er uenige om sigtet eller problemstillingen, den er vi fuldstændig enige om. Uenigheden er om, hvad der er mest virkningsfuldt.

Når regeringen tror på, at den model, vi har valgt, er mest virkningsfuld, skyldes det jo først og fremmest, at vi i lovforslaget fremlægger to redskaber til anvendelse i håb om, at strafskaerpelserne så også bliver en realitet den dag, dommerne og domstolene taler om en tiltalt. Vi angiver, at strafferammerne skal hæves med en vis andel eller årrække. Det er udgangspunktet i normaltilfælde. Jeg bryder mig ikke om at bruge den betegnelse, men det er den juridiske betegnelse, fordi vi har at gøre med mennesker, og hvad er normaltilfælde?

Det andet, vi gør, er, at vi øger strafferammerne for den grove voldtægt op til 12 år, og det betyder altså, at domstolene får en større spændvidde at bruge af. Det tror jeg medfører, at de i højere grad tør gå højere op, fordi der altså bli-

ver en større spændvidde i strafferammen. Så det er årsagen. Men den principielle debat er jeg sikker på at vi fortsætter med.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Det, der får mig herop, var justitsministerens meget flotte ord om, at det kriminalpræventive arbejde spiller en stor rolle for regeringen. Nu er alle den slags udsagn jo selvfølgelig relative.

Nu står jeg her med det her »Stop Volden«, som blev lanceret her den 8. marts af regeringen. Hvis man i det her oplæg piller den del ud, som vi har behandlet i dag, trækker opsummerende tabeller fra, som fylder 3½-4 sider ud af 17 sider, trækker afslutningen fra, så står jeg tilbage med et oplæg, som altså skulle være det bærende andet ben i regeringens rets- og kriminalpolitik, som er på 7 måske 8 A5-sider, endog med halvanden linjes afstand.

Hvis man så går det igennem og ser på, hvad der er i oplægget, så er det jo ikke, fordi det overhovedet ikke i rets- og kriminalpolitikken tidligere har været kendt, at der skulle være konsekvens for unge under 15 år, og at forældrene skulle inddrages.

Det er jo heller ikke ukendt, at i hvert fald den tidligere regerings arbejdsminister, fru Jytte Andersen, har gjort utrolig meget ud af at komme i dialog med dørmænd på diskoteker, i dialog om uddannelsesmuligheder og andet. Sådan kunne man blive ved.

Tilbage står, at det, der er fremlagt fra regeringens side, når det handler om det kriminalpræventive arbejde, er tyndt og hult.

Kl. 18.05

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

I forbindelse med ministerens svartale vil jeg godt sige, at jeg kender ministeren gennem mange års samarbejde i forskellige udvalg her i Folketinget, og jeg har respekt for ministerens integritet, for ministerens gode uddannelse og klogskab, men ministeren var lige ved at kamme over og antyde, at da jeg ikke havde nævnt noget om vold i hjemmet, gik jeg nok ikke ind for, at man skulle straffe for vold i hjemmet.

Intet kan være mere forkert, og jeg vil gerne have, at det bliver sagt. Jeg vil gerne selv sige her fra talerstolen, at vi går ind for, at vold i hjemmet skal straffes. Og vi mener faktisk også, at der er ganske vide strafferammer allerede nu.

Et af problemerne med vold i hjemmet er jo, at det ikke bliver anmeldt tilstrækkelig ofte, og at kvinderne ikke vil anmelde deres mænd. Der er familiemæssige problemer, børnene kan være vidne til, at mor er skyld i, at far kommer i fængsel osv., osv. Derfor går jeg varmt ind for, at man viderefører det arbejde, som f.eks. politimester Jørgen Bro er startet på, hvor man siger, at hvis der er objektive tegn på vold, når politiet bliver kaldt ud til husspektakler, så rejser man simpelt hen en sigtelse over for manden.

Den slags ting er også meget vigtige. Når jeg ikke nævnte det i min tale, var det, fordi jeg som alle andre her i Folketinget skulle prioritere mine 5 minutter og derfor måtte tage fat i det, som jeg synes var vigtigst.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg bemærkede, at justitsministeren sagde, at man havde fuldt overblik over konsekvenserne personalemæssigt og økonomisk. Men det forstår jeg ikke rigtigt, for når vi nu læser det svar, vi har fået i bilag 380 i Retsudvalget, så skriver man jo faktisk, at der imidlertid knytter sig en række usikkerheder til vurderinger af merbelastningen for kriminalforsorgen som følge af de foreslåede lovændringer osv. Man kan vel ikke ligefrem kalde det, at man har fuldt overblik over det. Jeg vil nærmere sige, at det er mangelfuldt.

Når jeg så lytter videre til det, ministeren siger, bliver der sagt, at der bliver nedsat et udvalgsarbejde, som med henblik på at kigge på finansloven for 2003 må komme med et udspil, hvis der viser sig behov. Jeg vil sige, at jeg bliver egentlig endnu mere utryk ved at høre det udsagn. Vi er altså i en situation, hvor såvel det lovforslag, der nu er til behandling, som det næste, der kommer til behandling, træder i kraft ved lovens vedtagelse.

Jeg formoder, at ministeren regner med, at det bliver vedtaget i denne her samling. Ministeren lægger selv op til, at der må forventes en øgning af kapaciteten på 150 i forhold til vores fængselsvæsen i efteråret i forbindelse med EU-formandskabet. Noget, der skal ind i finansloven for 2003, vil aldrig kunne nå at slå igennem her i efteråret.

Derfor må jeg altså spørge én gang til, selv om der allerede er spurgt om det her i dag: Hvad agter ministeren helt konkret at gøre for at sikre, at der dels er de nødvendige pladser set i forhold til det her, dels at økonomien er på

plads? Og hvordan vil ministeren sikre, at der er personalenormering nok, for ellers er det en utålelig situation ikke alene for personalet, men generelt?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Først til hr. Morten Bødskov: Jeg forstår ikke den surhed, som hr. Morten Bødskov gav udtryk for. Jeg synes sådan set heller ikke, at det er fair.

Jeg sagde ikke i min besvarelse, at det alene var de to handlingsplaner, som vi har fremlagt, der er det kriminalpræventive og forebyggende ben i regeringens indsats. Der bliver brugt tonsvis af menneskelige ressourcer og penge på forebyggende indsatser overalt i systemet, ikke mindst kriminalforsorgens ansatte gør et enormt stykke arbejde, men der er også mange andre blandt de sociale myndigheder og andre, der gør et kæmpemæssigt stykke arbejde. Så at udlægge det på den måde synes jeg nærmest decideret er uartigt, men jeg tager det som udtryk for, at hr. Morten Bødskov er meget optaget af, at man også sætter fokus på det andet ben, og derom er der overhovedet ikke nogen uenighed mellem regeringen og Socialdemokratiet.

I dag behandler vi et lovforslag, der skærper strafferammerne. Det har Socialdemokratiet også sagt ja til, og det synes jeg faktisk er godt og glædeligt.

Gode, nye initiativer er jo altid velkomne, men jeg vil dog sige, at den noget hårdhændede behandling, hr. Morten Bødskov gav »Stop Volden«, forstår jeg faktisk ikke. Der er masser af mennesker, der er optaget af det her spørgsmål i dagligdagen, som har rost regeringens initiativer, bl.a. når det gælder unge og alkohol.

Vi ved jo, at mange af voldstilfældene skyldes, at unge mennesker mellem 15 og 20 år drikker sig særdeles berusede, og nogle af de initiativer, som den nuværende regering tager, er jo bl.a., at vi meget gerne ser, at bøden kommer op for de restaurationssejere, der ikke sørger for at overholde reglerne og sikre, at der er respekt for alkoholbevillingerne. Det er et nyt initiativ for bare at komme med et enkelt, men det er ikke handlingsplanen, vi diskuterer i dag.

Kl. 18.10

Over for fru Elisabeth Arnold vil jeg beklage, hvis det var sådan, jeg udtrykte mig. Jeg er fuldt ud klar over, at Det Radikale Venstre også er optaget af vold i hjemmet. Det, jeg forsøgte at sige, var derfor også, at jeg havde forventet, at det måske var et af de områder, hvor Det Radikale

Venstre havde været mere positivt i forhold til det, regeringen har fremsat om strafskærpelser.

Derudover kan jeg sige, at i den anden handlingsplan, vi har i forhold til vold mod kvinder, er der en lang række initiativer, der er målrettet lige præcis de kvinder, som i dag måske ikke tør eller måske er skamfulde over at anmelde deres ægtemand. Bl.a. bliver der jo lavet en rådgivningslinje og en hjemmeside for at hjælpe de kvinder. Men igen, det er jo lidt en anden diskussion.

Endelig igen til fru Lissa Mathiasen: Man hører jo det, man vil høre. Regeringen er i lovforslaget kommet med et skøn over, hvad pladsbehovet bliver. Det er naturligvis ud fra den betragtning, at hvis kriminaliteten er så og så stor, så og så mange mennesker bliver dømt efter den og den straffelovsparagraf, vil det medføre, at når de har afsonet den straf, de ville have fået efter de nugældende regler med tillæg af de strafskærpelser, som dette lovforslag medfører, et behov for x antal lukkede og åbne pladser. En sådan statistisk øvelse synes jeg, at man er nødsaget til at gennemføre. Så på den måde kan man sige, at det er gennemregnet.

Det, vi har nævnt i lovforslaget, er jo så selvfølgelig, at vi i samråd med Finansministeriet og Kriminalforsorgen vil lave en analyse af den endelige vurdering af de økonomiske konsekvenser i 2003.

Men under alle omstændigheder udløber flerårssaftalen for kriminalforsorgens område, og der forventer jeg naturligvis og håber på, at alle de partier, der i dag har været så optaget af de spørgsmål, også indgår konstruktivt i en drøftelse af, hvad vi gør i årene fremover.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu brugte ministeren selv ordet uartigt om en anden ordforer, så vil jeg gerne sige, at jeg synes, det er uartigt at kæde merbevillingen på sygehusene sammen med nedskæringer på det forebyggende arbejde og det kriminalpræventive område.

Pengene til sygehusene har regeringen jo taget ved en nedskæring over for de allerallerfæstigste ude i verden. Man kan sige, at det er en endnu større forebyggelse, man har taget dem fra. Det er nemlig forebyggelsen af konflikter generelt i verden. Hvis man alene ser på det danske arbejde for at forebygge kriminalitet i Danmark, har det altså ikke noget med merbevillingen til sygehusene at gøre, for den har man taget

et andet sted. Så det er ikke det, der er begrundelsen for, at man skærer ned på det generelle forebyggende arbejde.

Jeg kan stadig ikke se sammenhængen. Hvis man gerne vil gøre et stort forebyggende arbejde, hvorfor skærer man så ned nogle af de steder, hvor man virkelig kan være med til at forebygge, der, hvor det kan starte ude i familierne, inden det udvikler sig til vold, inden børnene vokser op og bliver kriminelle? Hvorfor skærer man ned på det boligsociale arbejde?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg deler den tidligere ordførers forundring over ministerens trang til at kalde andre kolleger for uartige.

Men det, der får mig til at tage ordet, er, at ministeren stod heroppe og var sådan lidt hånlig over, at Socialdemokratiet havde en anden holdning til Straffelovrådets arbejde, da man sad i regering, end når man er i opposition.

Jeg har sådan set forståelse for, at ministeren er ny på det retspolitiske område, og derfor skal jeg bare slå fast, at de ændringer, Socialdemokratiet har været med til at fremsætte i sin regeringstid og også som opposition sammen med Det Radikale Venstre, om at hæve straffniveauet for voldtægt faktisk holdt sig inden for maksimumsgrænsen på 10 år. Det er den store forskel på det, regeringen fremsætter nu, og det, vi tidligere har fremsat. Det er det, der netop gør, at det, regeringen fremsætter nu, giver nye ubalancer, som kunne have været undgået.

Derfor tilbød hr. Morten Bødskov også i Socialdemokratiets indlæg regeringen, at enten tager man vores model, så man undgår ubalancerne, eller også er regeringen behjælpelig med at få rettet op på de ubalancer. Endnu har jeg ikke hørt ministeren sige noget om, at regeringen kommer med et ændringsforslag, der retter op på de ubalancer, der springer i øjnene.

Kl. 18.15

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Nu siger ministeren, at det ikke er handlingsplanen »Stop Volden«, vi diskuterer, men det var jo ministeren selv, der bragte den på banen.

Socialdemokratiet er jo enig i, at der bliver gjort masser af godt socialforebyggende og kriminalpræventivt arbejde, der er masser af mennesker, der knokler, for at folk i særlig hårdt belastede områder skal få en bedre hverdag.

Vi støtter da også de initiativer, der ligger i den her pakke, men det rykker altså ikke ved, at når man trækker det fra, vi har diskuteret i dag, når man trækker opsummerende tabeller fra, når man trækker indledning og afslutning fra, står man tilbage med ca. 7½ side med 1½ linjeafstand, 7½ A5-side er det andet ben, som man mener skal udgøre regeringens kriminal- og retspolitik. Det er for lidt, og det er for tyndt.

Så spørger ministeren efter nye forslag. Jeg vil gerne give ministeren ét forslag: Drop besparelserne på beboerrådgiverne. Hvorfor skal de væk, og hvem skal erstatte deres arbejde? To meget konkrete spørgsmål til ministeren.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil da godt kvittere for ministerens reaktion i forhold til et kommende forlig om kriminalforsorgen. Vi vil meget gerne komme og også forsøge at deltage i det konstruktive arbejde, men det var sådan set ikke det, jeg spurgte ind til.

Det, jeg faktisk spurgte ind til, og det, vores bekymring går på, er perioden, indtil vi når udgangen af 2003. Og det, jeg konkret spurgte ind til, var: De her lovforslag træder i kraft ved vedtagelsen, samtidig ligger der forventningerne i forhold til EU-formandskabet, hvor man også forventer en væsentlig højere belægningsprocent i vores fængsler og arresthuse. Så spørger jeg bare, når ministeren samtidig i det her lovforslag og også i svarene til Retsudvalget lægger an til, at det vil man kigge på i 2003-finansloven, hvad man konkret vil gøre fra ministerens side for at tilgodese nu og her-behovene – ikke mindst, når vi tager det næste med, som kan have en meget hurtig effekt.

Man kan ikke over en nat udvide antallet af pladser, og man kan heller ikke over en nat få et personale, som er i stand til at gå ind og varetage de her opgaver. Derfor spørger jeg: Hvad vil man helt konkret gøre, når vi allerede i dag har en overbelægning på vores institutioner inden for kriminalforsorgen?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Først til fru Line Barfod om det forebyggende: Jeg har jo allerede været inde på det adskillige gange, bl.a. de initiativer, som er i vores handlingsplaner, og her synes jeg faktisk at der er mange gode initiativer.

Nu lagde jeg mærke til, at fru Line Barfod lagde meget vægt på familien, og hvad der kan gø-

res i den forbindelse. Der lægger vi jo lige så meget vægt på, at familien og ikke mindst forældrene har et hovedansvar for at sikre, at børnene ikke roder sig ud i kriminalitet. Derfor er et af de initiativer, som handlingsplanen beskriver, en konsekvent opfølgning, så vi sikrer, at kommunerne følger den forpligtelse, de har ifølge anden lovgivning, til at lave en handlingsplan, så man har sikkerhed for, at de unge mennesker, der har begivet sig ud i kriminalitet, oplever, at samfundet følger op på det, og det skal naturligvis ske i samråd med forældrene.

Der er altså initiativer, der går i den retning der, og jeg synes måske, at det bedste ville være, hvis fru Line Barfod så på de handlingsplaner, inden kritikken af regeringen blev for voldsom.

Til fru Sandy Brinck: Jeg kan så bare konstatere, at når det kommer til stykket, er der nok ikke den store uenighed. Jeg har allerede tilkendegivet i min første besvarelse til hr. Morten Bødskov, at vi er åbne over for en diskussion af § 22, men jeg anførte også, at det meget klart fremgår af lovforslaget, at vi udmærket er klar over, at det, at vi skærper straffene på de her områder, meget vel kan medføre, at straffeloven også på andre områder skal justeres. Vi har bare fundet det mest rigtigt at afvente Straffelovrådets endelige arbejder, der forventes afsluttet omkring den 1. juli 2002, før vi gjorde yderligere ved det.

Men det er naturligvis altid et temperamentsspørgsmål, hvornår man mener, at strafs-kærpele-erne skal gennemføres. Regeringen har set det som en absolut nødvendighed, at vi foretog disse strafs-kærpele-er allerede på nuværende tidspunkt, fordi vi ikke finder, at det nuværende niveau er i overensstemmelse med en moderne retsopfattelse.

Kl. 18.20

Til hr. Morten Bødskov: Jeg hørte hr. Morten Bødskov sige det endnu en gang, og nu skal jeg nok lade være med at kalde hr. Morten Bødskov noget grimt, men jeg håber, at det var en fortalelse af hr. Morten Bødskov, når hr. Morten Bødskov sagde, at regeringens andet ben kunne stå på 7½ side. Det er ikke tilfældet. Der er mange andre initiativer, og jeg synes faktisk, at handlingsplanen indeholder nye og gode ting som supplement til noget af det, der allerede foregår.

Endelig til fru Lissa Mathiasen: Jeg beklager, men jeg tror, det var mig, der først misforstod spørgsmålene. Selvfølgelig er det korrekt, at for så vidt angår 2002 og starten af 2003, har vi kriminalforsorgens tilkendegivelse af, at man me-

ner at kunne klare lovforslaget og strafs-kærpele-erne inden for den nuværende kapacitet.

Kriminalforsorgen har sagt, at det kan lade sig gøre, og derfor kan man sige, at regeringen ikke har mere hastværk, end at det arbejde, som vi iværksætter sammen med Finansministeriet og kriminalforsorgen i løbet af sommeren, forhåbentlig munder ud i, at vi har en færdiggjort plan for, hvordan tingene udmøntes i praksis.

Kriminalforsorgen har altså sagt, at man kan klare opgaven inden for den nuværende kapacitet, og det har jeg fuldt ud tillid til, når kriminalforsorgen tilkendegiver det.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Det affødte igen nogle korte bemærkninger. Først fru Line Barfod for den sidste korte bemærkning, derefter fru Sandy Brinck og hr. Morten Bødskov, også for sidste korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg tror, at ministeren og jeg taler forbi hinanden. Jeg taler om, hvad man kan gøre for at forhindre, at nogen overhovedet kommer i gang med kriminalitet, hvad man kan gøre for at forhindre, at der overhovedet kommer vold i familien, mens ministeren taler om, hvad man skal gøre, når folk er kommet ud i kriminalitet, når der har været vold i familien, og derfor er det to vidt forskellige ting.

Det, jeg er optaget af, er, at der slet ikke er nogen, der skal blive udsat for vold i familien, at der ikke er nogen børn og unge, der skal komme ud i kriminalitet, og derfor er jeg så optaget af, at man har skåret så voldsomt. Det er ikke mange millioner, man har skåret, det er tværtimod små beløb, men de gør en kæmpe forskel.

Når familierne står med store problemer og f.eks. er kommet ud i en huslejerestance på grund af arbejdsløshed eller sygdom eller andet, har de i dag mulighed for at få hjælp fra en beboerrådgiver, som oven i købet laver opsøgende arbejde. Det er skåret væk.

Når man står og ikke ved, om man er ved at blive sat ud af sin bolig, så kan vi altså godt risikere, at man så kommer til at give det udtryk i vold. Selvfølgelig skal man ikke dét, men det sker altså nogle gange. Og så kan vi gøre to ting: Vi kan enten straffe voldsmanden hårdere, eller også kan vi sørge for, at vi beholder de beboerrådgivere, der kan forhindre, at familien kom-

mer så langt ud. Det er dér, jeg ikke forstår sammenhængen i regeringens samlede politik.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Justitsministeren henviser til, at ministeren også i lovforslagets bemærkninger har gjort opmærksom på, at Straffelovrådet sidder og arbejder med den større helhed, og det er korrekt. Det får mig til at spørge om, hvornår ministeren regner med, at Straffelovrådets anbefalinger munder ud i lovgivning, og mere konkret spørge om, hvor længe vi skal leve med de ubalancer, som vi ikke kender antallet på.

Hvorfor har ministeren ikke selv opdaget det helt åbenbare, det, der springer i øjnene, nemlig at seksuelt misbrug mod børn hidtil har fulgt straffebestemmelserne for voldtægt, og hvorfor er det ikke faldet ministeren ind, at der her kommer en helt uforklarlig forskel ind? Ministeren siger, at det vil ministeren gerne drøfte, og så bliver jeg bare nødt til at spørge, om jeg må forstå det sådan, at regeringen ikke af sig selv kommer med et ændringsforslag, som retter op på den helt uforklarlige forskel.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Hr. Morten Bødskov, derefter er det fru Lissa Mathiasen for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Socialdemokratiet blev bedt om at komme med konkrete forslag, der kunne styrke det kriminalpræventive arbejde. Det gjorde jeg heroppefra, hvor jeg opfordrede justitsministeren til at droppe besparelserne på beboerrådgiverne. Og jeg vil meget gerne have et svar fra ministeren på, hvorfor ministeren mener, at de skal væk, og hvem ministeren mener skal erstatte deres arbejde.

Sandheden er jo, at ministeren vil se, når man begynder at dykke ned i beboerrådgivernes arbejde, at beboerrådgiverne i landets hårdest belastede områder er krumtappen i det lokale SSP-arbejde, i lokale beboerhuse, i områder, som tidligere har været enormt hårdt belastede, hvad angår kriminalitet og hærværk.

Kl. 18.25

Der kan vises fremragende eksempler på kriminalitetsrater, der er dalet med 50, 70 og 80 pct. i de her beboerområder, og eksempler på vold og hærværk, der er dalet. Hvorfor skal de væk?

Hvem skal erstatte deres arbejde? To meget korte spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Som vi også har været inde på tidligere i dag, er vi jo ikke i den heldige situation, at vi har nogle høringssvar, og det vil sige, at vi i hvert fald ikke har mulighed for på nogen måde at konstatere, om man virkelig mener fra kriminalforsorgens side, at man sagtens kan magte det her.

Jeg vil godt sige, at jeg undrer mig meget, for det er altså ikke mere end 1 måned siden, at vi havde bl.a. Fængselsforbundet i Retsudvalget, som klart gav udtryk for, at de var nået til en grænse for, hvad de magtede. Der er fuldt hus, melder de.

Derfor kan vi ikke forstå, at man i en situation, hvor man har fuldt hus, samtidig mener, at man skulle være i stand til at kunne kapere de her to lovforslag og den ekstra belægning, der dermed kommer, plus at man til efteråret skulle være i stand til at tage ekstra ind – jeg tror, at ministeren selv vurderer, at det er noget med 150 mennesker ekstra, der kommer i kraft af EU-formandskabet – uden at det kræver en større personalemængde, uden at det kræver en større kapacitet rent fysisk.

Det er derfor, at vi stiller de her bekymrede spørgsmål, for vi har ingen interesse i – ikke nogen af os – at det her ikke magtes på en ordentlig måde, men de, der mindst af alt har interesse i, at det her ikke lykkes på en ordentlig måde, er selvfølgelig personalet og de indsatte. Det er derfor, at jeg bliver ved med at efterlyse en aktion fra ministerens side.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det er igen til fru Line Barfod om den forebyggende indsats, og det er egentlig også en besvarelse til hr. Morten Bødskov: Jamen det er selvfølgelig klart, at der er blevet fremsat et finanslovsforslag, som medfører, at der er besparelser på nogle områder. Det har regeringen ikke lagt skjul på. Det har været, fordi der var andre ting, der skulle finansieres, og fordi vi ikke ønskede at udskrive større skattebilletter til resten af befolkningen.

Det er jo ikke udtryk for, at regeringen ikke finder den forebyggende indsats væsentlig, og det er jo heller ikke udtryk for, at der ikke er alverdens gode forebyggende initiativer, der fortsætter. Men det har været nødvendigt at skære

og fjerne nogle af de her råd, nævn og puljer og i det hele taget gå mere målrettet ind og så se på, hvordan vi får mest for skattekroneerne.

Derfor må jeg sige til både fru Line Barfod og hr. Morten Bødskov, som kom med et konkret ufinansieret forslag, at der er da selvfølgelig masser af ting, man kan gå ind og fremhæve, og lige præcis på det her område synes man, at det er utrolig væsentligt, at tingene fortsætter.

Nu er politik jo bare et spørgsmål om prioritering, og regeringen mener, at der er en fin balance i det finanslovoplæg og den finanslov, vi har fået for 2002. Vi har valgt at sige, at der, hvor kræfterne først og fremmest skulle fokuseres, og der, hvor flere af pengene skulle kanaliseres hen, var til nogle af de grupper, der havde det sværest i vores samfund, nemlig de syge og de ældre. Men det er jo altid en prioriteringsdiskussion, når vi har det her i salen.

Til spørgsmålet fra fru Sandy Brinck, der spurgte om, hvornår Straffelovrådets arbejde udmønter sig i konkret lovgivning: Nu skal vi jo lige se det. Jeg mener da selvfølgelig, at det skal være genstand for en grundig politisk analyse, før der bliver fremsat forslag.

Man kan sige, at de ubalancerer jo nogle, vi har måttet leve med i adskillige år, også under den tidligere regering, så jeg mener, at det er bedre at gøre arbejdet godt nok og være meget grundig i den politiske analyse.

Men det vil givetvis medføre – det tror jeg da bestemt – at der kommer forslag til ændringer af straffeloven, for jeg har en forventning om, at Straffelovrådets arbejde er noget, der vil være særdeles brugbart for regeringen i det videre arbejde.

Til fru Sandy Brincks påstand om, at det ikke var opdaget, vil jeg sige, at jeg tror, fru Sandy Brinck har så godt kendskab til Justitsministeriet, ikke mindst til de utrolig dygtige embedsmænd, der er der, at hun ved, at det her ikke er en nyopdagelse for regeringen.

Derfor fremgår det også meget klart af lovforslaget, at vi er klar over, at der er uhensigtsmæssigheder på grund af, at vi hæver strafferammerne her, men vi fandt det mest rigtigt at gøre noget ved den her del af straffeloven og så afvente resultatet af Straffelovrådets arbejde.

Det er jo altid op til en vurdering, hvor snittet skal ligge. Dette har været regeringens vurdering af det, men jeg synes, at jeg har været meget positiv i mine tilkendegivelser vedrørende § 222.

Kl. 18.30

Til fru Lissa Mathiasen vil jeg sige, at jeg medgiver, at høringssvarene til de lovforslag, vi behandler i dag, ikke i stort omfang er begyndt at komme ind. Det ville vist være en overdrivelse, hvis man kom med den påstand. Men jeg vil dog sige, at kriminalforsorgen sådan set også offentligt har tilkendegivet, at man mener, man kan klare opgaverne i år.

Jeg har tillid til kriminalforsorgen, men jeg vil da ikke forsøge at underspille, at opgaven bliver stor, ikke i år, men i årene fremover, når den strafs-kærpeelse, som jo bliver tillæg til den straf, der er i dag, begynder at slå igennem i lovgivningen. Det er ikke noget, der slår igennem her og nu, men det vil slå igennem efterhånden, og da bliver det en meget stor opgave.

Jeg forsøger ikke her fra Folketingets talerstol at sige, at der ikke vil være tale om et øget behov for fængselskapaciteten i årene fremover. Og der ser jeg selvfølgelig frem til, at så mange partier i Folketinget som overhovedet muligt vil indgå i en flerårsaftale, som sørger for at få bragt fængselskapaciteten på det niveau, der er behov for, set i lyset af den straffelov, som Folketinget har vedtaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 140: Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forvaltningsloven. (Fangeflugt og begrænsning i indsattes adgang til aktindsigt m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.